

ZAVEZNIKA STA PREKORAJILA PRUT. RUSI SO ZAČELI Z NOVO OFENZIVO.

V KURLANDIJI SO NALETALI NEMCI NA MOČAN RUSKI ODPOR. — Z ZAVZETJEM STANISLAVA SO DOBILI NEMCI KONTROLO NAD DVEMA ŽELEZNIŠKIMA PROGAMA. — ARMADI GENERALA MACKENSENA PRETI NEVARNOST. — PRVI SEZNAM FRANCOZSKIH IN ANGLEŠKIH IZGUB NA GALIPOLISU. — RUSKI USPEHI V ARMENIJI. — VELIKA ZALOGA GASOLINA. — POMORSKA BITKA V BALTIŠKEM MORJU.

Položaj na vzhodnem bojišču.

Berlin, Nemčija, 10. junija. — Vrhovno vodstvo nemške armade je izdalo danes sledeče poročilo: Jugovzhodno od Shawli smo naleteli na tako rusko premoč, da smo morali prenehati s svojim ofenzivnim prodorom. Zadnje dni smo v tej okrajini preko 2000 ruskih vojakov in zaplenili precejšnje količine materiala. Na vzhodnem bregu reke Dnubice je začel sovražnik koncentrirati svojo armado, ki je dobila zadnji čas velika ojačenja. Južno od Njemna smo od 6. junija pa do večerja vjele nad 3000 Rusov, zaplenili dvojne zastave, dvanajst strojnih pušk in veliko drugih potrebščin.

Položaj vzhodno od Przemysla je neizpremenjen. Iz okolice Mikolajeva prodira proti Lvovu močna ruska armada. General Linsingen jo bo poskušal ustaviti, kar se mu bo skoraj gotovo posrečilo. Vzhodno od Stanislava se boji še vedno nadaljujejo.

Avstrijci pri Obertynu.

Dunaj, Avstrija, 10. junija. — Avstrijsko vojno ministrstvo naznaja:

Boji ob gorenjem teku reke Dnubice in Prut se še vedno nadaljujejo. Naša armada se je približala Obertynu in si osvojila precej ozemlja. Prodirajoče armade v Galiciji so stopile v zvezo z armadami v Bukovini, ki so večerjaj prekoračile reko Prut, in poglnele južno od Kotzmara Ruse v beg.

Izguba Stanislava.

Berlin, Nemčija, 10. junija. — Eugen Lennhoff, dopisnik nekega tukajšnjega lista poroča:

Po izvanrednih hudih bojih so zavzeli Nemci višine pri Otiniji. Zadnji teden so prodrl nemški vojniki vsak dan za kakih dvajset milj. Zavzetje Stanislava je za nas velike važnosti, ker so Rusi s tem mestom izgubili kontrolo nad dvema železniškima progama, namreč nad prugo, ki veže Stanislav in Lvov ter prugo, ki veže Stanislav in Buczacz.

Nova ruska ofenziva.

Ženeva, Švica, 10. junija. — "Tribuna" je dobila iz Dunaja brzojavko, da se Severno od Przemysla pripravljajo Rusi na nov napad, na armado generala Mackensa.

Moč nemške armade.

London, Anglija, 10. junija. — Sem je dospela iz Petrograda sledeča brzojavka:

Iz zadnjih dogodkov na vzhodnem bojišču se da sklepati, da so nemške rezerve naravnost neizčrppljive. Proti Lvovu operira najmanj en milijon mož, dočim jih je pri Dnjestrju nekaj nad 300.000. V okolici Shawli imajo Rusi štiri in pol armadnega zbora.

Pomorska bitka v Baltičkem morju.

Berlin, Nemčija, 10. junija. — Vsa ruska in angleška poročila o bitki v Baltičkem morju so zelo pretirana. Ruski podmorski čoln je potopil neko našo ladjo za premo, sicer pa nismo imeli nikakih izgub.

Izpred Dardanel.

Berlin, Nemčija, 10. junija. — Iz poročil, ki so dospela zadnje dni sem, je razvidno, da so imeli Francozi in Angleži na polotoku Galipolis velike izgube. Pri Avi Burnu je v nočnem boju med 5. in 6. junijem padlo 2000 zaveznikov.

Turške izgube so bile primeroma majhne.

Francoški transportni parnik se je potopil.

Berlin, Nemčija, 10. junija. — Turška artilerija je potopila neki francoski transportni parnik, ki je nameraval na Galipolisu izkrcati precejšnje število čoln. Koliko mož posadke se je potopilo, se dosedaj še ni moglo dognati.

Nemci se poslužujejo skrajnih sredstev.

Sofija, Bolgarsko, 10. junija. — Bolgarske oblasti so ustavile in preiskale vlak, s katerim se je vozil oddelek Rdečega križa v Carigradu. V enem vagonu je bilo skritih več častnikov, poleg tega je bila pa v vlaknu tudi precejšnja množina dinamita. Častnike so vjeli, dinamit pa zaplenili. Bolgarska vlada je izdala strogo odredbo, da se mora vsak vlak, ki vozi skozi Bolgarsko na Turško natančno preiskati.

Seznam zaveznikih izgub.

Ženeva, Švica, 10. junija. — Turška družba "Rdečega polmesečca" je izdala sedaj prvi seznam francoskih in angleških izgub na polotoku Galipolis in ga poslala tukajšnjemu mednarodnemu odboru Rdečega križa. Seznam je izdelan čisto po orientalskem načinu. Ne navaja namreč samo imen padlih in ranjenih ampak tudi imena njihovih očetov.

Gasolin za podmorske čolne.

Rim, Italija, 10. junija. — Tukajšnja "Tribuna" je dobila iz Aten sledečo brzojavko: — Na obali otoka Kalimna, ki leži ob jugovzhodni maloazijski obali, so našli zavezniki v nekem skrivališču 1500 zabojov in 96 sodčkov gasolina, ki je bil namenjen turškim podmorskim čolnom, kateri operirajo pred Dardanelami. Turška vlada je kupila gasolin v Solunu.

Rusi v Armeniji.

Petrograd, Rusija, 10. junija. — Ruski generalni štab poroča o operacijah v Kavkazu naslednje: Do 6. junija smo osvojili skoraj vse ozemlje, ki leži v okolici Vanu. Armadni zbor Kalib beja je uničen. V okolici Urze ni nobenega turškega vojaka več. Naše desno krilo je ob reki Čorok prav dobro napredovalo. Turki so bili začeli v provinci Aserebejdžan z ofenzivnim prodorom, toda mi smo jih premagali in jih zapodili v beg.

Izjava rumunskega vojnega ministra.

Rim, Italija, 10. junija. — Iz Bukarešte je dobilo tukajšnje časopisje poročilo, da se je bivši rumunski vojni minister Filipescu pri neki priliki takole izrazil:

Pred par tedni bi bili lahko odstranili vse zapreke in bi lahko v zemljevid začetali meje Velike Rumunske. Zelo se bojim, da ne bomo nikdar več imeli take prilike. Jutri ali pojutrišnjem se bo vse odločilo. 95 odstotkov naših zahtev so nam že ugodili, manjka jih torej še pet. Velika žalitev bi bila za nas, če bi se nadalje zavlačevalo s to situacijo. Če res hočemo kaj doseči, se moramo takoj odločiti.

Novi dolarji.

San Francisco, Cal., 10. junija. — V spomin na Panama-Pacifično razstavo bo izdelala zvezna vlada nov zlat dolar. V novem zlatniku bo vtisnjena slika delavca. Kakor se čuje bodo napravili samo 25 tisoč kosov tega denarja.

Ljubljana -- glavni stan nadvojvode Evgena.

Italijani poročajo, da so zasedli Tržič, katerega se pa niti branilo ni z avstrijske strani.

OB SOČI.

Glavno vojno pozorišče je ob Soči in na Primorskem, dočim je tirolska fronta manj važna.

London, Anglija, 10. junija. — Glasom sem došli poročila o naletih Italijani ob Soči na prvi resni odpor, ko so skušali prekoračiti reko Sočo, a se jim to ni posrečilo. Dasiravno zatrjujejo, da imajo na nekaterih točkah oba bregova reke v oblasti.

Glasom dunajskih poročil se je odbilo neki italijanski naskok v bližini Gorice.

Inomost, Tirolska, 10. junija. — Vrhovni poveljnik avstro-ogrskih čet na italijanski fronti, nadvojvoda Evgen, je došel v torek zvečer v Ljubljano, kjer ga je pričakoval načelnik generalnega štaba, Konrad pl. Hoetzendorf.

Vsed prihoda nadvojvode v Ljubljano se domneva, da se pričakuje najvažnejših bitk ob Soči, dočim bo vojna v Trentinu in v ostali Tirolski le bolj stranskega pomena.

V Ljubljano prihajajo neprestano močna ojačenja z ruske fronte.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 10. junija. — V današnjem uradnem poročilu se glasi, da se je vrglo nazaj Italijane, ki so skušali prekoračiti Sočo pri Plavi, pri Gradiški in Žagradu. Pri Boven in Krenzburg v Karnskih Alpah se vrši bitka in ob tirolski fronti se vrše artilerijski spopadi. Ob Tonale-prelazu se je izjalovil neki italijanski naskok.

Trdovraten odpor.

Rim, Italija, 10. junija. — Italijanski generalni štab poroča, da so se Avstrijci trdovratno upirali poskusu Italijanov, da prekoračijo reko Sočo. Kljub temu so prišli Italijani naprej (?) ter zasedli važne postojanke, vsled katerih jim je bilo mogoče zasesti Tržič (Monfalcone).

V okrožju Monte Nero so zasedli Italijani celo vrsto zakopov, katere so Avstrijci zapustili.

Pri Kobarižu se je udalo 70 bosniških vojakov.

Na tirolsko-trentinski meji prodirajo Italijani proti važnim postojankam, katere morajo zavzeti, da razvijajo svoje nadaljne operacije.

V okolici Krenzburg se so vršili že par dni boji za važno postojanko Freikogel. Naše planinske čete so zavzele pozicije na večer 8. junija ter so pri tem ujele nekako sto Avstrijcev.

Italijanska zračna križarka, ki je vrgla bombe na Reko ter jo je pozneje uničil neki avstrijski aeroplan, je baje napravila veliko škodo na Lloydovih parnikih, ki so se nahajali v pristanišču. En parnik se je baje potopil, dva druga sta pa pričela goriti.

Neki avstrijski torpedni čoln je bil večerjaj torpediran od nekega italijanskega podmorskega čolna, ter se je potopil v tržaškem zalivu. Posadka je baje utonila.

Avstrijci izgubili fort.

Verona, Italija, 10. junija. — Italijanske čete, ki skušajo prodreti po Arsa dolini do Roveretta, so zapazile, da so Avstrijci izpraznili fort Possachio, dve milj se verno od Mattassone. Utrdbo so Avstrijci prej razdejali.

VAŽNO ZA POŠILJATVE DENARJEV V STARO DOMOVINO.

Dobili smo brzojavno poročilo, da se denarne pošiljate kakor tudi pisma ne morejo več izročiti naslovniku v južnih Tirolah, na Goriškem in ob obali Primorja, to je za TRST, ISTRO in DALMACIJO ob obrežju. Za KRANJSKO, spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor prej.

Z zapadnih bojišč. Boji pri Souchez.

Pri Lorette divja oster artilerijski boj. Nemci so baje zavzeli več zakopov.

PRI MESNIL.

Nadalje se glasi, da so zavzeli Nemci pri Mesnil, v Champagne, francoske pozicije.

Berlin, Nemčija, 10. junija. — V današnjem oficijelnem poročilu glede situacije v Franciji se glasi:

"Nadaljuje se z boji pri Souchez in Neuville. Severozapadno od Souchez se je preprečilo koj spočetka francoske poskuse, da uvedejo naskok. Zapadno od Souchez, v bližini Enkrarne, so imeli Francozi nekaj manjših uspehov. Neki francoski naskok na naše pozicije severno od Neuville se je izjalovil. Istotako so se izjalovili sovražni naskoki severno od Heuburne.

V bližini Souain in severno od Harlus smo zavzeli par sovražnih zakopov. V zapadnem delu gozda Le Pretre so imeli Francozi malenkostne uspehe."

Pariz, Francija, 10. junija. — Francosko vojno ministrstvo je izdalo danes popoldne sledeče oficijelno poročilo:

"Čelo preteklo noč se je vršilo oster artilerijski boj v okolici med Lorette ter Enkrarno v Souchez. Krog 9. ure zvečer so vpriporili Nemci naskok, katerega se je pa odbilo. Nemci so obstrlevali Neuville St. Vaast, a ga niso skušali zopet zavzeti. Napredovali smo tudi v "labirintu"."

Nova nemška armada.

London, Anglija, 10. junija. — Poročevalec "Daily Mail" v Aachen poroča, da se nahaja nova nemška armada 500.000 mož, med njimi čete prvega reda, na poti na zapadno bojišče.

Jetniška taborišča.

London, Anglija, 10. junija. — Glasom danes objavljenih oficijelnih poročil se nahaja v Londonu in okolici še vedno 9000 Nemcev in 4000 Avstrijcev v prostosti, ker so jetniška taborišča nezadostna ter se ne more vseh spraviti vanje.

Pozor, pošiljatelji denarja! Potop torpednih čolnov.

V Istočnem morju sta bila torpedirana dva angleška torpedna čolna. Uničeni ribiški čolni.

London, Anglija, 10. junija. — Dva angleška torpedna čolna sta bila danes jutraj na istočni obali Anglije torpedirana od Nemcev ter sta se potopila. Na vsakem čolnu je bilo po 35 mož posadke in rešilo se jih je skupaj 41.

Pctop prejšnjega nemškega parnika.

Prejšnji nemški parnik "Erna Boldt", katerega so Angleži zaplenili ter stavili v lastno službo, je bil v bližini Harwieh torpediran in potopljen od nekega nemškega podmorskega čolna. Posadka parnika se je rešila.

Nadalje so dospela danes poročila o potopu šestih ribiških parnikov od strani nemških podmorskih čolnov.

Skandinavske izgube ladij.

Exchange Telegraph Co. je dobila poročilo iz Kodanja, da so imele skandinavske dežele sledeče izgube vsled vojne: Norveških ladij je bilo 15 torpediranih in 12 potopljenih vsled min; Švedskih jih je izgubila 6 vsled torpedov in 18 vsled min; Danska 4 vsled torpedov in 10 vsled min.

Konfisciran list.

Pariz, Francija, 10. junija. — Danes so oblasti zaplenile vse iztise "La Guerre Sociale", predno se jih je izdalo.

Francisco Chazaro -- mehiški predsednik.

Na konvenciji so Garzo odstavili in izvolili Chazara, ki je bil dosedaj Villov delegat.

BEGUNCI.

Angleži zahtevajo zadoščenja. — Indijanci obkolili ameriške in nemške koloniste v Yaqui-dolini.

Washington, D. C., 10. junija. — Na konvenciji seji, ki se je vršila 9. junija, so delegatje odstavili Gonzalesa Garzo in izvolili predsednikom Franciscoa Lagosa Chazara. Villova delegata iz Chihuahue, Tukajšnja Villova agentura izjavlja, da Chazaro ni vojak in da je bil za časa Maderove vlade guverner države Vera Cruz. — Državni department je mnenja, da se je to zategadelj zgodilo, ker Villa in Zapata nista več drug z drugim zadovoljna.

Vera Cruz, Mehika, 10. junija. — Ameriški generalni konzul Arnold Shanklin se je danes pripeljal iz Pachue v Vera Cruz. Z njim je dospelo več sto beguncev iz glavnega mesta Mehike.

Ameriški transportni parnik "Buford" je pripeljal danes v Vera Cruz 60.000 funtov pšenice in 20.000 funtov fižola. Živila bodo razdelili med potrebne Mehikance. Parnik "Buford" bo vzel na krov ameriške begunce iz Tuxpama in Tampica.

General Carranza še dosedaj ni izgotovil odgovora na predsedniškovo noto.

Tucson, Ariz., 10. junija. — Ameriške in nemške koloniste, ki stanejuje v dolini Yaqui, je obkolilo kakih 500 Yaqui Indijancev. Indijanci so vjeli dva kolonista. Amerikanci so poslali v Nogales prošnjo za takojšnjo pomoč.

El Paso, Tex., 10. junija. — Angleški podkonzul H. C. Myles je danes telegrafično naprosil generala Villo, da naj strogo kaznuje one vojake, ki so pred kratkim umorili v Tuxpamu nekega angleškega podanika. — Villa mu je odgovoril, da bo krivce občutno kaznoval.

Laredo, Tex., 10. junija. — Ameriški polkovnik C. I. Crane in ameriški konzul Garre sta se danes na mednarodnem mostu posvetovala s Caranzovim poveljnikom v Nuvo Laredo, kako bi se dalo napraviti konec revščini v Mehiki.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljate v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni z Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLLANDIJE in SKANDINAVIJE. Dogoditi se zna, da avstrijska pošta ne bode delovala ob italijanski meji, to je za Goriško in mali del Primorja, a za notranje dežele kakor Kranjsko, Spodnjo Štajersko itd., pa bode promet ostal neoviran. Ako se pa pripeti, da v kakem kraju denar ne bode izplačan, ga pošiljatelj dobi povrnjenega.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znanecm, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	•	90	K	•	90
5	...	120	...	120	...
10	...	130	...	130	...
15	...	140	...	140	...
20	...	150	...	150	...
25	...	160	...	160	...
30	...	170	...	170	...
35	...	180	...	180	...
40	...	190	...	190	...
45	...	200	...	200	...
50	...	210	...	210	...
55	...	220	...	220	...
60	...	230	...	230	...
65	...	240	...	240	...
70	...	250	...	250	...
75	...	260	...	260	...
80	...	270	...	270	...
85	...	280	...	280	...
90	...	290	...	290	...
95	...	300	...	300	...
100	...	310	...	310	...
110	...	320	...	320	...

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDJA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

V POSLANICI ZAHTEVA PREDSEDNIK WILSON ABSOLUTNO VARNOST NA MORJU.

POSLANICA, KATERO JE POSLAL PREDSEDNIK WILSON NA NEMŠKO VLADO IN RADI KATERE JE BRYAN ODSTOPI, JE SESTAVLJENA V TRDNEM, A VENDAR PRIJAZNEM TONU. — PREDSEDNIK POVDARJA V NJEJ, DA VODIJO ZDRUŽENE DRŽAVE OBZIRI NA ČLOVEČANSTVO. — TRGOVSKE LADIJE SE SME TORPEDIRATI ŠELE POTEM, KO SE JIH JE PREISKALO IN UGOTOVILO NJIH IDENTITETO.

Washington, D. C., 10. junija. — Poslanica, katero se je večerjaj brzojavilo ameriški poslaniku v Berlinu, se peča najprvo z izjavami nemške vlade glede parnikov "Cushing" in "Gullflight". Daje se izrazu zadovoljstvu, da priznava Nemčija princip prostosti nevtralnih ladij na odprtem morju.

V slučaju "Falabe", ob kateri priliki je izgubil življenje neki ameriški državljani, daje washingtonska vlada izraza svojem začudenju, da prevladuje v Nemčiji naziranje, da niso bili častniki nemških podmorskih čolnov dolžni skrbeti za varnost potnikov, ker je skušal parnik pobegniti ali pa je iskal pomoči.

Da se skuša parnik izogniti za zaplenjenju ni ničesar novega. Le oboje odpora ali trajen beg, — vsled katerega se skuša izogniti preiskavi, more staviti na tehtni, co življenje potnikov in moštva.

Poslanica se v nadaljem peča s torpediranjem "Lusitanije" in trditvami nemške vlade, da je imel parnik topove na krovu, da je bil armaran, da so se nahajale na njem canadške čete in da je bila "Lusitanija" v resnici pomorska križarka angleške mornarice.

Vse te trditve se v poslanici zanikuje. "Lusitanija" ni bila armarana v napadalne svrhe, ni bila transportna ladja, ni imela nobene municije na krovu katere bi ne smela imeti vsled postav Zdrženih držav. Vse te stvari se je ugotovilo pred odhodom parnika in sicer potom zapriseženih uradnikov. Washingtonska vlada je vsled tega v stanu zagotoviti nemški vladi, da je bila napačno informirana.

Principi humanitete.

V celi zadevi pridejo v poštev principi humanitete, vsprko katerih morajo stopiti v ozadje vsi drugi vzroki. Obstaja le eno veliko dejstvo, da se je torpediralo in potopilo velik parnik, ki je služil v glavnem za prevoz potnikov ter imel na krovu nad 1000 ljudi, ki niso imeli nobenega opravka z vojno. Parnik pa se je torpediralo in potopilo brez vsakega svarila in poslalo se je moze, žene in otroke v smrt pod okoliščinami, za katere ni najti nobene primere v modernem vojskovanju. Dejstvo, da je bilo med potopljenimi.

Slab izgovor.

Neki stražnik je aretirval večerjaj na Fulton St., Brooklyn, William C. Robinsona, uglednega uradnika iz Jersey City, N. J. Na policijski stražnici so preiskali in našli pri njem vsepolno draguljev v vrednosti več tisoč dolarjev. Dokazalo se mu je, da je dragulje ukradel v neki zlatarnici na Fulton St., Obdolženec pravi, da je bil popolnoma pijan. Izjavil je, da ne ve kako je prišel iz Jersey City v Brooklyn in da mu ni znano, kako so dospeli dragulji v njegov žep. Sodnik ga je pridržal in izjavil, da bo toliko časa zaprt, dokler se ne bo "spomnil" kako se je vse to zgodilo.

Odklonjena predloga za odpravo smrtnih kazni.

Springfield, Ill., 10. junija. — Predloga za odpravo smrtnih kazni je bila danes v senatu odklonjena. 22 glasov je bilo za predlog, 18 pa proti. Vsled tega ni bilo dosti glasov, da bi se sprejelo predlogo.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Meščani zahtevajo smrt Franka.

Atlanta, Ga., 10. junija. — Tukaj se je sklicalo tri velika ljudska zborovanja, na katerih bodo meščani protestirali proti izpremembi smrtni kazni morilec Franka od strani governorja Slatona. Prvo zborovanje se je vršilo danes zvečer, druga dva pa se bosta vršila v soboto popoldne pred Kapitolom. V letakih, katere se je izdalo za zborovanja, se glasi, da "se jih je sklicalo v interesu naših mater, sester in hčera".

Governor Slaton bo imel v soboto zvečer zaslišanje glede petije Franka, da se izpremeni smrtno kazeno v dosmrtno ječo.

Centrala za fabrikacijo municije.

London, Anglija, 10. junija. — Glasom neke današnje objave se bo ustanovilo v Londonu centralno tvornico za izdelovanje municije.

POZOR!

Genjenim odjemalcem nazn. njamo, da nam je zaloga importiranih KOS popolnoma pošla. Slovenic Publishing Co.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Če celo leto velja list za Ameriko in
"Canada" \$3.00
"pol leta" 1.50
"pol leta za mesto New York" 4.00
"pol leta za mesto New York" 2.00
"svetovno za vse leto" 4.50
"pol leta" 2.50
"pol leta" 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
tiskano vsak dan razen nedelj in praznikov.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne

obstaja naj se blagoviti pošiljati po

Money Order.

Pri sprejembi krajja naročnikov pro-
sim, da se nam tudi prejane
bivališče naznani, da hitreje
najdemo naslovnika.

Dopisem in pošiljankam naredite ta
naslov:
"GLAS NARODA"
22 Cortlandt St., New York City.

Telephone 4687 Cortlandt.

Odstop Bryana in vojna nevarnost.

Ako si je bil kdaj nejasen glede pomena odstopa državnega tajnika Bryana, se mu morajo sedaj odpreti oči vsled stališča, katero zavzemajo oboroževalni interesi, bankirji in oni listi, ki so znani kot propagatorji vojne. To stališče sili človeka k spoznanju, da so videli prijatelji vojne v Bryanu oviro pri dosegu svojih ciljev in da so se sedaj udali upanju, da se bodo hitreje uresničile njih skrivne želje.

Mogoče pa je tudi, da so veselja, ki se je polastilo teh krogov, krivi tudi drugi vzroki. Gotovo pa je, da je računal oboroževalni trust le s sporom med Nemčijo in Združenimi državami.

Odstop Bryana ni le simptom vedno naraščajoče vojne nevarnosti, ampak je tudi indirektnim potom pospeševatelj te nevarnosti. Konflikt med Nemčijo in Ameriko postaja skoro neizogiben.

Dejstvo, da ni hotel Bryan podpisati poslanice, katero je bil sestavil Wilson na adresu Nemčije, dokazuje najprej, da je to dosežek še neobjavljeno pismo sestavljeno v tonu, ki bi prisilil Združene države v vojno, ako bi se Nemčija branila takoj ugoditi stavljenim zahtevam. S tem pa je tudi dokazano, da je pripravljen predsednik na najhujše.

Poleg tega dokaza za naraščajočo vojno nevarnost pa se tudi ne sme pozabiti, da je vojna nevarnost med Nemčijo in Združenimi državami vsled odstopa Bryana večja tudi raditoga, ker bo prišla nemška vlada vsled tega do prepričanja, da so Združene države nevedne glede vojnega vprašanja in bo nemška vlada vsled tega nepopustljiva in manj pripravljenost udati se. To bi pa obratno zopet povečalo vojno razpoloženje v Združenih državah.

Vsled tega je dolžnost vsakega delavca v Združenih državah, vsakega prijatelja miru, da z ysemi sredstvi deluje na to, da se prihrani deželi grozovitosti vojne.

Delavske organizacije in vojna.

Organizirano delavstvo v tej deželi se je že s protesti obrnilo proti udeležbi Združenih držav v vojni. To stališče organiziranega delavstva je vzbudilo pozornost, in sicer se je izjavilo v Washingtonu, da stoji za temi protesti "Protistrustna ameriška liga".

Koliko je resnice na tem poročilu iz Washingtona, ni znano, a toliko je vendar gotovo, da se je zaneslo mirovno gibanje od zunaj v delavske organizacije. To pa ne sme nikogar odtujiti mirovnemu gibanju.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa. — Čeravno imamo vsi dovolj časa, so dopisi iz našega črnega Pittsburgha zelo redki. Kaj je temu vzrok? — Kar se dela tiče, je tukaj zelo slabo. Veliko nas je, ki bi radi prišli za vsako delo, če bi ga zamogli dobiti, pa je vse naše prizadevanje brezuspešno. Oni, ki delajo, zaslužijo komaj za kruh in stanovanje. Nikomur ni znano, koliko časa bo še to trpelo. Kapitalistični mogotci se znajo tako previdno obnašati, da jim nikdo ne more do živga. Rojaki, ko pride čez, da si zamorete malo pomagati in izboljšati svoj delavski položaj, bodite previdni! Ko bo volitev, glasujte za one moze, ki so res vaši prijatelji in bodo tudi izpolnili obljubo, katero so vam zadali. Ne poslušajte onih, ki pred volitvami hodijo okoli vas ter vam obljubljajo zlato gradivo! Saj že stari pregovor pravi: "Kadar pravi, zlata usta nosi, kadar pa vrača, pa hrbet obrača." — Kljub temu, da so delavske razmere skrajno slabe, pa še precej dobro napredujemo na vseh poljih. Pred par meseci smo ustanovili Slovensko godbo, 4 mesece imamo šele instrumente, pa smo že enkrat javno nastopili. 31. marca smo svirali na veselici, katero je priredil K. S. Dom. Vsem se je čudno zdelo, kako se je zgodilo, da smo se v tako kratkem času toliko naučili. Da je veselica tako dobro uspešna, gre tudi velik del zaslugu pevskemu društvu "Prešeren", ki nam je s krasnimi slovenskimi pesmi razveseljevalo srce. V največji meri pa zaslužijo seveda hvalo zavedne Slovence in Slovenke v Pittsburghu in Braddocku. Hvala vsem onim, ki so toliko darovali, da smo si lahko nabavili instrumente in ki še vedno skrbijo za obstanek naše godbe. Oni, katerega godba veselja, naj pristopi. Vaje se vsrjšijo vsak tork in petek od 8. do 10. ure zvečer v K. S. Domu na 57. in Butler St. Vstop je dovoljen vsakemu, ki se mirno in dostojno obnaša. — Za odbor Slovenske godbe v Pittsburghu: Ivan Varoga.

Moore Run, Pa. — Prvi teden meseca junija je bil za našo narodnino nekoliko posebno nesrečen. Dne 2. junija dopoldne je v premogorovju smrtno ponesrečil hotel Jernej Zagoda, rojen v Hotedrišci na Notranjskem. V prostoru, kjer je delal, se je vtrgala plast kamena ("slate") in strop nad njim ter ga podsl. Izpod kamena so dobili mrtvega. Pokojnik je bil član društva sv. Barbare št. 3, spadajoč k S. K. P. D. sv. Barbare v Forest City, Pa., katerega člani so se v častnem številu udeležili pogreba. Pokopali smo ga dne 4. junija na katoliško pokopališče pri cerkvi sv. Barbare v Bridgeville, Pa., kjer že spi smrtno spanje več Slovencev. Nenadno umrli naš sobrat je bil star 45 let, neoznožen, ter je bival v Ameriki 17 let. V stari domovini zapuščal dve sestrji, tu v Ameriki pa dva brata. Naj v miru počiva in lahka mu bodi zemlja! — Ravno isti teden so še štirje drugi Slovence zadobili večje ali manjše poškodbe na rokah. Rojaki, nesreče ne moremo odvrti, ker ne vemo, kje in kdaj nas čaka, pač pa si jo lahko nekoliko ublažimo s tem, da smo člani prekrstnih podpornih društev. Ako kdo še ni pri kakem društvu, naj ne odlašaj z vstopom v to ali ono društvo, ker vsako podporno društvo ima blag namen: pomagati članom v nesreči. Pozdrav! — M. Rupnik.

St. Paul, Minn. — Delavske razmere so 99 stopenj pod ničlo. Kljub temu pa vseeno ni toliko "štaparjev" kakor drugod. V prvi vrsti zato, ker je mesto skoraj brez tovarn in se delavci nimajo nadejati zaslužka. Kdor pride, lo hitro odkuri naprej v drugo "kontro" ali pa na farne. Kar jih ostane, oziroma, kar je tukaj "stalnih", so pa vsi gospodi zapisani. Zato delavcem, ki nimajo nič "epakov", ne svetujem sem hoditi. Nasprotno pa vabim vse tiste slovenske duše, ki rade po saloonih posedajo, Bogu čas krajejo in denarja za nikdar zmanjkat imajo. Dasiravno nas je tukaj zelo malo, se nekateri še precej zanimajo za Slov. Ligo. Sicer sem jaz sam mislil, da se bo ustanovila podružnica, toda kakor kaže, ne bo menda nič. Slovenci pa ne smete misliti, da se bojmogo E. Prochnika, avstro-ogrškega konzula, ki ga imamo v svoji sredi. Kaj še! Glavni vzrok je premajhno število in še ti smo raztreseni po vsem

mestu tako, da le redkokdaj pridemo skupaj. Imamo tudi par antiligašev, na katere se seveda veliko ne oziramo. Kljub temu pa bomo prav v kratkem priskočili k Slov. Ligi s prispevki vsak po svoji moči. Ne ozirajmo se na nasprotnike! Sicer pa od ljudi, katerim se zdi narod, iz katerega so izšli, nezrel za svobodo, ne dobiš drugega kot resnično nezrelost. Taki so najbolj dozoreli v Karpatih. Ti ljudje so tudi proti krvoprelitju. Ali njihovi bratje na Nemškem, Francoskem in drugod ne prelivajo krvi za Vilčeta? Zdi se, da se boje narodne svobode. Pozdrav Ligašem in Ligašicam! Mnogo uspeha! — Feri Potoški.

Begunci s Sahalina.

— Ruski spisal V. Korolenko.

Za Glas Naroda priredil F. R. D.

(Nadaljevanje.)

Od veselja bi nas kmalu doletela nesreča. Ko so odšli "prosti moze", smo postali srčnejši in brezskrbnejši. Volodka je začel celo plestati. Pustili smo vsjo previdnost vnevar ter se umaknili nazaj v gozd ob reki. Napravili smo ogenj ter obesili dva kotla nad njim. V enem smo kuhali čaj, v drugem pa ribjo juho. Medtem se je zvečerilo, nastala je tema in droben dežek je začel pršeti. Pri vročem čaju se nismo veliko zmečnili za dež.

K naši sreči je živel tedaj v mestu star gospod, neki uradnik. Preje je bil nadzornik v neki ječi. Tam je bila ječa velika. Mnogo jih je bilo v njej ter vsak se je rad spominjal tega starega. Cela Sibirija je poznala Samarova, in ko sem zvedel pred tremi leti, da je umrl, sem šel le radi tega k popu, da sem pustil brati mašo za njim. Dober človek je bil, samo zmerjal je rad; tako se je jezil, da je bilo res grozno. Vpil je in cepetal z nogami, slabega pa ni storil nikomur. Spoštovali so ga, ker je bil pravičen, ni nikogar žalil ter ni zatiral nas arestantov. Bil je nepodkupljiv ter ni nikdar zahteval od "zadruga" ničesar v svojo korist, ampak je vzel le to, kar so mu dajali ti prostovoljno za njegove dobrote. Saj je tudi potreboval, ker njegova družina ni bila majhna.

Takrat pa je bil že v pokoju ter je živel v Nikolajevsku, v lastni hišici. Iz stare navade se je še vedno pečal z našinci, s "prostimi mozi". Onega večera je sedel pred svojo hišo ter pušil. Tu je ugledal ogenj in goščavi. "Kdo bi si pač napravil tam ogenj?" si je mislil.

Dva "prosta moza" sta šla slučajno mimo. Poklical ju je k sebi. "Kje ribarijo vaši?" je vprašal. "Tam gori v gozdu pač ne?" "Ne", sta odgovorila, "tam ne. Malo višje gori. Sicer se pa morajo necej vrniti."

"To je ravno... Ali pa vidita tamkaj-le plapolajoč ogenj?" "Da." "Kdo bi bil pač? Kaj mislita?" "Ne veva, Stjepan Savljčič. Najbrž popotniki." "To je ravno: popotniki! Vi lopovi ne mislite, čisto nič na svojo brate, le jaz moram vedno misliti nanje. Kaj ne veste, kaj je rekel predvčerajšnjim okrožni sodnik o beguncih s Sahalina? Videli so jih tu v bližini... Gotovo so oni, nespetneži, ki so si napravili tam ogenj!"

"Že mogoče, Stjepan Savljčič." "No, slaba jim prede! Pogledite malo, kaj počenja!... Samo ne vem, če ni okrožni sodnik že tu. Če še ni, mora biti kmalu tu, in če ugleda ogenj, bo sklical takoj vojaštvo. In vendar je tako škoda ljudi. Saltanova smrt jih more spraviti ob glave. Hitro pripravite kak čoln!"

Mi smo sedeli krog ognja ter čakali na ribjo juho. Že dolgo nismo pokusili nič toplega. Noč je bila temna, od morja sem so se natepli oblaki, droben dež je rosil, v gozdu je šepetalo in šumelo ter zamorilo naš šum in govorjenje — nam potepuhom je noč najbolj prijatelj. Čim temnejše na nebu, tem svetlejši v srcu.

Naenkrat je posluhnil Tatar — izvrsten posluh imajo ti Tatari. Tudi jaz sem poslušal in zdelo se mi je, da slišim lahne udarce vesla na vodi. Stopil sem bliže k reki — res: brezslušno se je bližal čoln; pri krmilu je sedel mož z nekim znamenjem na čepici. "No, prijatelji", sem rekel,

"izgubljeni smo! Okrožni sodnik prihaja!"

Poskočili smo, preobrnilo kotle ter zbežali v gozd... Prepovedal sem vsem, da bi se razkropili. Hoteli smo se prej prepricati, kaj da se bo zgodilo. V celi gručli smo se mogli morda še prej rešiti, če bi bilo število napadalecev majhno. Poskrili smo se za drevesa ter čakali...

Čoln je obstal pri bregu in pet mož je izstopilo. Eden se je grozko zasmel ter rekel: "Čemu, neumnice, ste se razkropili? Takoj boste prišli nazaj, če vam bom rekel le eno besedo. Hrabri ste sicer, a zbežite takoj kakor zajci!"

Poleg mene je stal za drevesnim deblom Darjin.

"Ali ne slišiš, Vasilij, — glas okrožnega sodnika se mi zdi tako znan."

"Čakaj, bodi tiho! Saj jih je le malo."

Eden izmed njih je stopil naprej in je vprašal: "Hej, moze! Ne bojte se! Koga poznate v tukajšnjih zaporih?"

Nismo odgovorili.

"Eh, vi vražji sinovi!" je zaklical nato. "Povejte, koga poznate tu, potem boste morda tudi nas spoznali!"

"Če vas poznamo ali ne", sem zaklical, "boljše pa bi bilo vsakakor, za nas, kakor tudi za vas, da se ne bi bili nikdar videli. Živi se ne bomo udali!"

Tovarišem sem dal znamenje, naj bodo pripravljeni. Njih je bilo pet, bili smo torej v večini. Le slabo bi bilo, sem mislil, če bi začeli streljati — v mestu bi mogli slišati. Na vsak način se je zdelo, da smo izgubljeni. Brez boja se pa le nismo hoteli udati.

Stari je zopet povzel: "Otroci, kaj nihče od vas ne pozna Samarova?"

Darjin me je zopet sunil v rebra: "Res, to mora biti nadzornik iz N.!" — "No, kaj pozna vašo milost mogoče Darjina?" je vprašal naglas.

"Kako ne bi? Starešina je bil pri meni v N.; Fedot se je nazival, se mi zdi."

"Jaz sem, vaša milost! — Kar ven, dečki! Naš dobrotnik je!"

Tedaj smo se pokazali vsi.

"Ali ste nas res prišli loviti, vaša milost? Tega ne bi mislili od vas."

"Tepej ste! Pomiloval sem vas, butec! Kaj ste res znoreli, da zažgete ogenj nasproti mesta?"

"Dež nas je premočil, vaše blagorodje!"

Dež vas je premočil? In se še nazivljate potepuhe? Gotovo se boste stajali kakor sladkor! Lahko se štejejo srečne, da sem bil stopil pred hišo, da popušim pipo tobaka, prej kakor okrožni sodnik. Če bi bil on ugledal ogenj, bi vam že poiskal kak kotiček, kjer bi se mogli posušiti! Eh, ljudje božji! Niste preveč bistroumni, čeprav ste poslali Saltanova na drugi svet. Hitro pogasite ogenj ter se spravite dalje v goščo! Tam nažgite deset ognjev, radi mene, vi sodrži!"

Zmerjal nas je, mi pa smo stali krog njega ter se smejali. Ko je nehal kričati, je rekel:

"Tu sem vam prinesel v čolnu kruha in čaja. Ne mislite na starega Samarova s sovraštvom. In če bi se res srečno zmuzali tu mimo ter bi zaneslo enega ali drugega v Tobolsk, pa naj prižge tam svečo mojemu patronu v cerkvi. Jaz bom gotovo tu umrl, kjer sem dobil hišo z ženinom doto; tudi sem že star. In vendar se zmislim večših rojstvenega kraja. — Zdaj pa, pozdravljeni! Še en nasvet vam dam: razdelite se! Koliko vas je zdaj?"

"Enajst."

"Kaj niste osli? O vas govore vendar že v Irkutsku, vi norci, pa še vedno potujete v polnem številu!"

Stari je sedel v svoj čoln ter odvedal. Mi pa smo šli dalje v goščavo, skuhali čaj, pojedli juho, uredili svoje zaloge ter smo se, po nasvetu starega, poslovili.

Jaz sem šel z Darjinom, Makarov s Čerkesoma, Tatar z dvema drugima in ostali trije zopet skupaj. Odshod se nismo nič več videli. Ne vem, kdo izmed njih še živi, ali če je že kdo umrl. Samo o Tatarju sem slišal. Tudi on je zašel baje nekam v te kraje — če pa je to res, ne vem.

Še isto noč se nama je posrečilo priti skrivaj mimo Nikolajevska. Le pes na neki bližnji pristavi je zalajal.

Ko je vzšlo solnce, sva prehodila že deset vrst po gozdnih potih in sva se bližala deželni cesti. Naenkrat sva zaslišala zvončkanje.

Hitro sva se skrila za grm ter videla tropskega šinita mimo naju, v vozu pa je dremal, zavil v svoj plašč, okrožni sodnik.

Oba sva se pokrižala, Darjin in jaz. "Bogu bodi slava in hvala, da se ni bil povrnil zvečer! Gotovo se je peljal ven z namenom, da nas ujame."

(Pride še.)

Skupni grob 18 slovenskih junakov.

Na vrhu griča blizu mesta N. stoji križ iz brezovega lesa. Ta skromni križ znači grob, v katerem počiva 18 slovenskih fantov 17. pešpolka, ki so v junakem boju dali življenje za domovino. Skupaj so se borili, skupaj počivajo v miru. Pomladno solnce liče svoje gorke žarke na križ in gomilo in kliče iz s krvjo namočenih tal cvetke, ki sedaj krase grob slovenskih junakov in njegovo okolico.

Podrobnosti o napadu na egiptovskega sultana.

Sultan se je peljal ob pol starih v spremstvu svoje straže na obiske. Ko je voz zavil v ulico "Abdin", je sultanov komornik zapazil nekega slumljivega mladega moža, dobro oblečenega po evropski navadi in s turbanom na glavi, ki se je približeval vrsti vozov. Opozoril je nanj takoj častnika, ki je poveljeval spremstvu. Med tem pa je mladi mož že izprožil samokres, ki ga je imel skritega v šopku cvetja, proti sultanu, a ga ni zadel. Ni zadel tudi nobene druge osebe. Kroglja je sfrčala par centimetrov od vladarja. Napadalec je takoj zagrabil italijanski delavec Giannotti za roko, ter tako preprečil nadaljnjo streljanje. Sultan je medtem bil ukazal kočijažu, naj z napadalcem milo postopa. Ko je opravil svoje obiske, se je sultan ob 6. uri zvečer vrnil v svojo palačo. Odklonil je nasvet, da bi se vrnil z avtomobilom. Dogladno se je, da napadalec ni koptiški dijak, marveč mohamedanski Egipčan, star 26 let, in se piše Mohamed Kalil ter je trgovec z bombazem v Mansuri. Napadalec je izjavil, da je hotel usmrtiti izdajalca Kediva Abbasa in Ismana, da nima sokrvicev ter da je prišel v Kajiro že na dan sultanovega ustoličenja z namenom, da bi ga umoril. Takrat pa da so bile ceste preveč natlačene ljudstva. Redarstvo je mnenja, da ima Mohamed Kalil za seboj kako društvo, ki mu je naložilo, da izvrši ta zločin.

Gledališki ravnatelj — tovarniški delavec.

Vojna pač hudo vpliva na vse vrste umetnosti. Slikarji in pisatelji, kiparji in igralci sedaj nimajo zaslužka. Izvzeto jih je le malo. Tudi češki gledališki družbi Trnobranskega je vojna naredila konec. Ravnatelj te družbe si je pa energično pomagal: šel je za delavca v neko predilnico.

Po sedmih mesecih se je javil iz ruskega ujetništva Anton Pretner iz Trente. — Tudi se je oglasil iz Rusije Anton Mavrič iz Rodbinega brega duhovnika Gorenje polje pri Kanalu. Oba so obklovali kot mrtva. — Iz ruskega ujetništva je pisal tudi Anton Čoji iz Boveca. Bil je ujet 24. marca.

Značilna izjava ogrskih Romunov.

Voditelj ogrskih Romunov dr. Jolij Mani je na zborovanju kelburškega komiteta podal izjavo, ki ima posebno aktualno važnost. Kratko in jasno pove ta izjava to:

Z vladarjem in državo so bili in bodo Romuni solidarni, z vladajočim sistemom pa imajo nasprotstva, ki se ne dajo izenačiti. Izjava se glasi dobesedno: Romunsko ljudstvo je v čutu dolžnosti in višjega nagona samohranitve, navdušeno v svojem do smrti zvestem mišljenju tudi v časih te velike preizkušnje storilo svojo državljansko dolžnost v polni meri.

Junaka dejanja in vojaške čednosti, ki jih je dokazalo na bojiščih, tvorijo neminljivo slavni list brezmejnega požrtvovalnosti za dinastijo in drago domovino.

Romunsko ljudstvo je neoporečno dokazalo, da ni samo brezpogojno lojalno, ampak tudi zmožno svetovni položaj politično prvo presojati, kar je pa le tedaj mogoče, če je naša eksistenca zagotovljena; potemtakem je samo ob sebi umevno, da pri irtvah za domovino ne moremo pozabiti predpogojev za svoj obstanek in da bomo to zahtevali absolutno in odločno in se bomo zanje bojevali kakor v preteklosti tako tudi v bodočnosti.

Dobra zemlja za farne

v Swigart oddelku v zapadnem Michiganu. Največji oddelek dobre zemlje na izbiro v slavnem michiganskem okraju detele in sadja. Zemlja je stara, sadlerjevo, perutinarstvo t. d. \$10 do \$30 za akre; najboljša zemlja od \$18 do \$20 za akre; \$10 do \$20 na roko in \$5 mesečno za 40 akrov ali na letne obroke, če se želi tako. V bližini tržnice Chicago, Detroit, Grand Rapids, Filadelfia po 72 strani ceno. Detroit, Grand Rapids, Filadelfia po 72 strani ceno. Zveščajte za izlete za majhno ceno in Toledo in Chicago.

George W. Swigard,

imajo. E.—1251 First National Bank Bldg., Chicago, Ill.

Kje je moj prijatelj JURIJ GORJAN? Doma je iz Dol. Suhadola št. 4. Prosim enjenega rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi poroča, ali naj se sam javi svojemu prijatelju: Frank Perkovich, Box 36, S. Chicago, Ill.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam sodnikom in prijateljem, da mi je nemila smrt dne 27. maja 1915 pol dolgi in mučni bolezni odvzela ljubljeno ženo in mater štirih otrok.

IVANO ZAKRAJŠEK.

Tem potom se najsrečnejše zahvaljujem vsem, ki so jo tolažili v njeni bolezni; hvala ženskam za lep vevce, posebno pa gospej Ivi Jurjevec za njeno požrtvovalnost.

Zaljubljeni ostali: Tony Zakrajšek, soprog, Ivanka, Justina, Pavlina, Mirko, otroci.
404 Ohio St., Johnstown, Pa.

Dr. Josip V. Grahek.**EDINI SLOVENSKI ZDRAVNIK V PENNA.**

Zdravim vse bolezni moške, ženske in otroške.
841 East Ohio St., (Allegheny) N. S. Pittsburgh, Pa.
"Mauroti" Hotel Pavilions — Kar št. 1, 2, 3 in 4 vstopo naravno do moie hiše

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelji in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Preberite to natančno! Razlika med obrestmi in dobičkom.

Veliko ljudi je med nami, kateri imajo denar in kateri hočejo napraviti še več denarja. Ako ste med temi, tedaj upoštevajte sledeče:

DOBIČEK, to je, kjer se zamore v resnici velik denar napraviti; denar naložen v bankah ne bo nikogar pripeljal k bogastvu. Spoznati razliko med **OBRESTMI** in **DOBIČKOM**, je prva pot k bogastvu, in je velikanskega pomena, posebno za one, ki nimajo toliko denarja na razpolago.

OBRESTI in **DIVIDEND** je takorekoč majhna priklada denarja, katerega vložite v banko. Stem se ne zamore nič naprej priti.

DOBIČEK to je veliko več. Dobiček napravi ljudi bogate, jim daje vse, kar si požeje.

3% ali 4% obresti, katere dobite na Vaše hranilne vloge v banki, ni **DOBIČEK**; to je samo uboga priklada.

4% ali 6% obresti, katere dobite ako vložite Vaš denar v različne bonde ali v Building Loan Association, to ni **DOBIČEK**. To je samo priklada denarja, kojega vlagate na te bonde.

Nobena oseba resnih misli ne zamore priti naprej od **DENARJA TO JE PRIKLADA**, katero dobivate od bank; pač pa zamorete priti k denarju, ako ga tako naložite, da prinaša **DOBIČEK** in **OBRESTI**, in to je edina pot k boljšim in premožnejšim razmeram.

Vi bodede gotovo vedeli, da, ako hočete napraviti **DOBIČEK**, tedaj morate položiti denar v obliki investimenta, čegar cena **ZAMORE** in **MORA** višje priti; Vi morate kupiti Stocke po nizki ceni in **PREJ**, kakor njih cena poskoči. Tu napravite denar na dvojni način.

1. Boljše obresti kakor v banki.

2. Dobite razliko, **DOBIČEK** na Stocku, to je, kadar se cena povzdigne in če ga hočete zopet prodati ali nam nazaj ali pa komu drugemu.

Denar naložen v **BANKI** Vam donaja samo ubogih 3% ali 4% obresti. **ISTI DENAR**, naložen v dobrih **RAILROAD** ali **INDUSTRIJSKIH** Stockih, Vam donaja od 6% do 12% obresti. Vi lahko kupite Stock ali za **CASH** ali pa na **LAHKE MESEČNE OBROKE**. Cena teh Stockov je sedaj še jako nizka, in vsi, kateri sedaj kupijo, bodo gotovo napravili velik denar.

Ako imate denar in hočete napraviti še več, tedaj nam pišite v slovenskem ali angleškem jeziku po knjižico, katero Vam pošljemo brezplačno. Ta knjižica Vam bo natančno razložila, kako kupiti **DOBRE STOCKE** po nizki ceni, za Cash, ali pa na lahka mesečna plačila.

Pišite za knjižico G 3.

JOHN L. MOORE & CO.**INVESTMENT DEALERS**

242 Fourth Avenue, Pittsburgh, Pa.

POGLED NA PRZEMYSŁ IN OKOLICO, KI SE NAHAJA ZOPET V OBLASTI AVSTRIJCEV.

Italijanski načrti.

Prijatelj našega lista V. F. nam je poslal iz Švice par zelo zanimivih člankov, katere na tem mestu priobčamo.

ODMEV V SRBIJI.

Zeneva, 19. maja 1915.

Ko dospe to pismo v Ameriko, se bo Italija bržkone že nahajala v vojni z Avstrijo. Vstop Italije v krog držav, ki se bore danes za svobodo in pravice malih narodov, za zmago pravice nad silo, za trijumf sloge in ljubezni med narodi nad imperializmom germanskim, je za nas Jugoslovane, za Slovence pa še prav posebej, dan teške iskušnje. Italija se pripravljajo, da zasede in podvrže pod svoj jarem mnoge pokrajine jugoslovanske, kjer so Slovani v ogromni večini, na katere Italija nima nobene pravice, temveč nam jih hoče samo istrigati, držati se svojih imperialističnih načel. A niti s tem se ne zadovoljujejo, ni jim dovolj, da nam hočejo vzeti Trst, Istro, Gorisko, del Kranjskega in Koroskega, Reko in Dalmacijo, oni nas žele ubiti popolnoma, predno bomo v stanju okrepiti se in potem zahtevati, tudi s silo, z orožjem v rokah, da nam vrnejo ukradene zemlje; ne, oni se pripravljajo, da s diplomatskimi spletkami onemogočijo sploh zedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno državo, Jugoslavijo, hočejo nas razbiti na štiri ali pet vazalnih držav, ki bi bile vsled nepravilne razdelitve v vednih medsebojnih bojih. S tem bi jim bila dana možnost, da začno na Balkanu imperialistično italijansko politiko in da zamenjajo vlogo Avstrije.

Vsi Srbi, Hrvati in Slovenci, ki z razumom in z ljubeznijo do domače zemlje, naroda in jezika gledajo na današnje velike zgodovinske dogodke v Evropi, danes dobro vedo, da je edina naša rešitev in vsa naša bodočnost v tem, da se trdno skupaj držimo in da se složno rame ob rame upremo vsem načrtom, ki nas žele razcepiti in enega za drugim podvreči in uničiti. Vlada svobodne kraljevine Srbije, pod vodstvom sivilskega Pašića, stoji neomajano na stališču, da se niti kos naše zemlje ne odstopi tujcem in se odločno protivi vsakemu cepljenju našega naroda.

KRIZA PAŠIĆEVE VLADE.

Na seji Narodne Skupščine v Nišu, je bila stavljena na vlado interpelacija, kaj je resnice na glasovih, da sile Trojnega Sporazuma vodijo pregovore z Italijo za njen pristop k zavezniškim, da je ugovor že sklenjen in da je Italiji priznana njena zahteva po nekaterih jugoslovanskih deželah. Nikola Pašić, ministrski predsednik, je tedaj odgovoril, da vladi ni očiteljno ničesar znano, a da upa, da bo Italija, ako stopi v vojno, spoštovala načelo narodnosti in ne bo zahtevala krajev, do katerih nima nobene pravice. Med Italijani in Jugoslovani bo mogoče trajen mir, ki je potreben, da se ne ponovi napad Nemcev na Jadran, samo če bo Italija spoštovala naše pravice. Vsek na svoj obali, pa bomo dobri sosed.

Takoj drugi dan pa so bile uradno objavljene v Nišu zahteve Italije, ki rušijo princip narodnosti. Tedaj je nastala v vladi kriza, ker kabinet Pašića pod nobenim pogojem ni mogel sprejeti nase takih zločinov zahtev. Prišel je z bojišča v Niš sam prestolonaslednik Aleksander in pod njegovim predstvom so se vršile dolge seje. Vsi člani kabineta in prestolonaslednik sam bili so složni, da Srbija nikdar ne more dovoliti, da se uničujejo vsi narodni ideali, da najljepše hrvatske in slovenske zemlje pridejo pod tuje. Vsi politiki so izjavili, da se v Srbiji ne bi mogla nobena vlada, ki bi mogla sprejeti nase odgovornost za tak zločin.

PISANJE LISTOV V SRBIJI.

Vse časopise v Srbiji je kot en mož ustalo proti tem načrtom Italije.

"Politika", najuglednejši list v Belgradu, piše, da bo Dalmacija, Istra, Trst in Goriska slovenska, pa tudi če jih dobe Italijani, na mirovnem kongresu. Srbski narod, ki je v tej vojni od vseh zveznikov, po svojih močeh, imel največje uspehe in je največ žrtev doprinesel, je upal, da bo po tej vojni prišla doba mirnega razvoja in dela, je pripravljen, da se vrže v novo krvavo vojno, da osvobodijo brate Hrvate in Slovence v primorskih krajih izpod laškega jarma. "Pravda", list ministra narodnega gospodarstva, objavlja ostre članke proti pretenzijam Italije in izjavlja, da je danes narodno edinstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev gotova stvar in da nobena sila ne bo v stanju razdeliti nas in podjarmiti dele naših dežel.

"Samouprava", list Pašića in večine v parlamentu, piše v članku "Italija in Južni Slovani": "Danes, ko Avstro-Ogrska drago plačuje svoje težnje za gospodarstvom na Balkanu, se Italija trudi, da jo zamenja; zahteva slovenske dežele, vsiljuje jim državno obliko po svojem razumevanju, zahteva za sebe protektorat za nekatere od teh dežel. Mesto prijateljstva najštevilnejšega slovenskega naroda na Balkanu, namesto prijateljstva Srbije išče njihovo sovraštvo! Ako Italija stavi nogo na Balkan in prevzame ulogo Avstrije, v tem slučaju, bodo morali Jugoslovani, v svoji politični zavesti in v svoji ljubezni do svobode, poiskati pot k svoji rešitvi".

PROTESTNI SHODI.

Ko so bile znane pretenzije Italije, je zavrelo po celi Srbiji. V večjih mestih so se vršili shodi, kjer se je energično protestiralo proti poizkusom Lahov raztrgati in podjarmiti našo domovino. V Skoplju so se zbrali tamošnji begunci, Hrvati in Slovenci in velika mno-

žica Srbov, ki so demonstrativno protestirali proti nameram Italije in poslali na vlado izjavo solidarnosti, a zavezniškim vladam protest proti poizkusom delitve naše domovine.

Najpompozantnejši pa je bil shod v Nišu, današnji prestolnici Srbije. Tu se je zbralo več tisoč Hrvatov, Slovencev in Srbov. Po govoru Franca Supila, bivšega poslanca v hrvatskem saboru v Zagrebu in več drugih govornikov o jadranskem in jugoslovanskem vprašanju, so vsi navzoči enoglasno sprejeli sledečo resolucijo:

1. V teh zgodovinskih dneh žrtve in nad v pravico in v svobodo, utrjujemo in konstatiramo predvsem naše popolno in nedeljivo narodno edinstvo srbsko-hrvatsko-slovensko, in to ne samo za poboljšanje naše bodočnosti, temveč na podlagi resne etnografskih, ki se morajo uresničiti politično, kakor so se že moralno.

2. Dalje izjavljamo brez vseh pridržkov, da protestiramo proti temu, da se naše zemlje, čisto jugoslovanske, žrtvuje, razdeli, prav posebej celo obrežje jadransko, kjer žive Srbi, Hrvati in Slovenci.

3. Prosimo vevlasti, ki se bore danes za načelo narodnosti in za pravico, da se ohrani naš nerazdeljivi narod pred delitvijo, ki ga spravlja ob njegove dežele, in da omogočijo Srbiji njeno civilizatorsko misijo, ki bo pogoj dolgega miru v Evropi. Drugeče bo pokrajina od Adriji, obrežje srbsko-hrvatsko-slovensko, raztrgano, izročeno potujočevanju, in to v vojni za osvoboditev narodov, žrtev gnjusne nepravice.

4. Prepustimo izvrševalnemu odboru skrb, da ponese to resolucijo pred srbsko kraljevsko vlado, zastopnike Crne Gore, zastopnike sil Trojnega Sporazuma in pred zastopnika Belgije, da jim razloži vse težkoče te situacije, kakor tudi težke nevarnosti, ki morejo iz nje nastati.

Ta resolucija naglašala potrebo prijateljstva med Italijani in Jugoslovani za ohranitev skupnega morja; ali pristavlja, da mora Italija priznati naše pravice na našem obrežju, na katerem Jugoslovni tvorijo od najstarejših časov kompaktno večino.

Po shodu so navzoči priredili manifestacije pred poslanstvi Francije, Rusije in Angleške in so aklamirali poslanike teh držav.

ODMEV V EVROPI.

Glasovi, da se Italija pripravlja, da zamenja ulogo Avstrije med Jugoslovani, so ogorčile vse Slovence, Srbe in Hrvate, ki so pobegnili iz Avstrije in se sedaj nahajajo po raznih mestih v Evropi.

V Parizu je dr. Hinković, poslanec v hrvatskem saboru v Zagrebu, imel veliko zborovanje v zemljepisnem inštitutu, kjer je med drugim izjavil, da se Hrvati in Slovenci smatrajo eno s svojimi brati Srbi, da je njihova želja, da vsi Jugoslovani skupaj tvorimo eno, nedeljivo državo ter da odločno protestiramo proti vsakemu trganju naše zemlje.

Jugoslovanski odbor, v katerem imajo Hrvati, Slovenci in Srbi svoje zastopnike, poslanke, je šel k ministru-predsedniku Francije, kateremu je izjavil popolno solidarnost Hrvatov, Srbov in Slovencev, ki želimo združiti pod eno državo. Prosi ministrskega predsednika velike Francije, da ne dopusti, da en del našega naroda pride iz ene sužnosti v drugo še težjo. Predsednik Delcassé je izjavil svoje simpatije za Jugoslovane in je obljubil, da se bo zavzel za naše želje. Nato mu je bila izročena spomenica, ki so jo izdelali slovenski, hrvatski in srbski prvaki v Avstriji in ga poslali po zaupniku Odboru, da ga izroči vladam veseli Trojnega Sporazuma.

Tudi tu v Zenevi, v Švici, kjer se nahaja mnogo Slovencev, Hrvatov in Srbov iz vseh krajev, je bil shod, od katerega se je poslala sledeča izjava prestolonasledniku-regentu Aleksandru, ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiću in vsem glavnim evropskim časopisom:

Jugoslovanski begunci iz Avstro-ogrskih dežel: Dalmacije, Istre, Trsta, Goriske, Koroske, Stajerske, Kranjske, Med-in-Prekurmurja, Bačke, Banata, Hrvatske, Bosne in Hercegovine, zbrani v Zenevi dne 17. maja 1915, izjavljajo, da popolnoma soglašajo z resolucijo avstro-ogrskih begunciev jugoslovanske narodnosti, sprejeto na velikem jugoslovanskem meetingu v Nišu, s katero je utrjena popolna in nedeljivo srbsko-hrvatsko-slovenska narodna edinstvo, in naglašajo s svoje strani, da se bodo Jugoslovani tudi v bodoče upirali z vsemi sredstvi proti vsakemu nenaravnemu in nasilnemu rešavanju njihovega vprašanja, kakor so se stoletja borili za pravico samoodločitve proti današnjim sovražnikom Trojnega Sporazuma. Večje svoje usodo s kraljevino Srbijo za vse čase in vse okolnosti, se bodo borili za popolno osvoboditev in trdno zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno, enotno samostojno državo.

Navzlic razburjenju in ogorčenju, ki vlada med Jugoslovani, vendar trdno verujemo, da bo na koncu vseeno obveljala pravica, ki je na naši strani in da se bo posrečilo naporu srbskih državnikov, Jugoslovanskega Odbora in Londonu in protestom našega javnega mnenja, ugnati apetit Italijanov v prave meje.

O daljsem razvoju stvari prihodnjiki.

"Samo bolan."

Iz "Frankfurter Zeitung": Pol leta je bil na bojnem polju. Od početka je trpel vse strapace in se udeležil vseh bojev svojega polka, ni šlo več, omagal je, zbolel, zadel je ostal, ko so prodirali dalje njegovi tovariši. Z bolniki in ranjenici je bil poslan proč z bojnega polja. Na prvi etapni postaji kličie sanitetni vojak: "Ranjeni sem!" K drugim: "Vi ste samo bolni!" "Da, samo bolni", se je glasilo iz zborja; "samo bolni", je rekel domobranec, ki se je komaj še držal na nogah. V bolnišnici ležijo ranjeni in bolni. Elegančna dama pride v sobo z bogatimi darili. Pride k postelji, kjer leži izmučen, slab domobranec. "Kje ste vi ranjen?" ga vpraša dama. "Nisem ranjen", je odvrnil vojak. "A, vi ste samo bolan." "Da, samo bolan..." je komaj spravil iz sebe domobranec v svojem velikem trpljenju in niti zganiti se ni mogel. Sočutja tudi do "samo bolnih"!

Zanimivo pismo.

Albin Živko s Podrežja pri Mariboru piše s severnega bojišča Pavli Majcenovi v Lehen pri Ribnici sledeče:

— Draga gdč. Pavla! — Za dopisnico od 12. marca in obenem za poslano velikonočno pozdravo Vam prav iskreno hvala — Vselejše bi pa bilo, ako bi si lahko že doma veselo praznike želeli, pa kaj — kakor smo morali Božič prestat, tako se bo morala tudi Velika noč v teh slabih razmerah preživeti! — Sedaj se pač mora vsak vdati v usodo, katera nam je enkrat določena, z upanjem, da ne bo večno trajala. Ker imam danes malo časa, kakor navadno. Vam hočem malo moje sedanje življenje popisati! Moje sedanje stanovanje je navadni vagon, kateri mi je vse — spalnica, jedilnica, kuhinja, pisarna — in stoji z njim izven tukajšnjega najhujšega kolodvora na prosti železnici — sicer sem pa s tem stanovanjem popolnoma zadovoljen, ker pravzaprav tukaj sploh ni nič drugega; kar ni razrušeno od zadnjih bojev, kateri so se še tukaj vršili, to je tako zanemarljivo, da bi se pač raje ne čisto vlegel, kakor pa v takšne prostore. O razdeljenem, oziroma rednem življenju in delu ni nobenega govora! — Navadno moram na vse zgodaj vstati — mnogokrat pa seveda tudi tega ni treba — ker se človek sploh ne more spat vleči! Večinoma se moram dan za dnem z našimi avtomobilnimi kolonami peljati k bojni črti, kamor imamo prevažati različne stvari za v strelnih jarkih ležeče vojake. Človeka srce boli, ako se vozi mimo popolnoma opustošenih krajev, povsod uboštvo, kamor o koga pogleda, največja bol obide pa človeka, ko se bliža bojni črti, — marsikaterikrat so mi že prišle solze v oči, ako sem videl uboge različne ranjence, kateri se, že komaj dihaajoč plazijo od strelnih jarkov do prvih reálnih postaj. — in marsikaterikrat pretesljive trenutke sem v takih slučajih že doživel. Tukaj se še le vidi, — koliko je v sedanjih časih človek vreden! Vojnega vrvenja seveda ni, kjer konec, — na eni strani priženjo časa kup vjetih sovražnikov, na drugi strani spet ranjenici, — tam zopet marsikaj sive čete v strelne jarke; avtomobilov, vozov itd., vse polno po cestah — in vsega tega nikdar konec, kakor danes, tako zopet jutri in tako naprej dan za dnem! Če bi si človek samo dobre strani tega vrvenja pogledal, bi si lahko mislil, da se nahaja kje v kakšnem največjem svetovnem trgovskem mestu, — pa kaj — spredaj pred to živahnostjo grmijo strelj eden za drugim, ki marsikateremu bridko smrt naznanjajo, — torej dobi to vrvenje popolnoma drugo podobo, — zavest, da se vršijo krvavi boji. Jaz sem dosedaj imel še vedno srečo, sicer smo mi navadno zelo na varnem, pa vkljub temu sem bil parkrat že v zelo kritičnih položajih, — zadnji od teh je bil pred 11 dnevi. — Takrat smo se brezskrbno peljali skozi neko malo vas —, bili smo ravno med dvema nizkima bregovoma, kar nenkrat strel za strelom in že so žvižgali krapneli za nami, — mi smo se čisto hladnokrvno, kakor da ne bi nič bilo, peljali dalje, seveda z nenavadno hitrostjo.

— in srečno odnesli pete! — Sovražnik je slabo meril — smo si mislili, in na njega po vrh tega se razne dovrtje delali! Samo eno kolo so poškodovali pri celi avtomobilni koloni! — Drug slučaj. Ta nam je pa šel malo bolj v živce. Takrat smo se nevede naravnost proti sovražni poziciji peljali — ko smo bili že precej blizu, se je seveda kar vsulo streljanje na nas; mi pa z vozovi takoj — "kerteuch" napravili, in jo odkurili, kar se je le dalo. — Takrat kuril smo pač imeli precej ranjenih! V takšnih slučajih je človek res popolnoma hladnokrvno, niko do se ne briga za po zraku žvižgaajoče kroglice, kakor da bi vsak za se bil prepričan, da se mu nič ne zgodi! — Z naših voženj pridemo navadno proti večeru v naš stan nazaj, potem se lahko spočijemo. — večkrat pa pretrečajo dnevi in noči brez kakega počitka. Tako živim od dneva do dneva, ne vodoč kaj prinese prihodnji dan. Da pa se sovražniki tudi lahko dobro razumejo med seboj, sem že tudi doživel. Ravno večer naj je bilo na tovrnem avtomobilu dva avstrijska, dva nemška in deset ruskih vojakov, — mislil sem si, škoda da ni fotografa blizu, to bi bila res lepa podoba v spomin! Mi smo tukaj nemškemu uvrhovnemu poveljstvu podvrženi! — avstrijsko in nemško vojaštvo, vse pomešano! To bi bilo v kratkih potezah sedanje življenje. Celih osem mesecev bode že 28. marca odkar sem moral od doma — kako srečen in vesel bi bil, ko bi vsaj za par dni smel domov, a to so želje, katerih bolje se iznebiti, ker so brezuspešne! Bog ve, kako dolgo še moramo čakati. Upajoč, da se pri priložnosti zopet oglasite, — ker človek res vse veliko lažje prenaša, ako prav mnogo prejme iz svoje domovine, končam za danes.

Kako težko so zaslužena vojaška odlikovanja.

Ivan Miklavčič iz Smreke pri Višnji gori piše svoji sestri:

— Draga sestra! Vprašaj me, kaj sem storil, da sem bil odlikovan? Draga moja, ako bi Ti hotel vse natanko povedati, bi Ti moral cel mesec neprestano pisati, kar mi je seveda nemogoče. Ti in vsi tisti, ki niso bili v vojni, nimate niti pojma, kaj vojak pretrpi in prestopi v vojni, predno je odlikovan.

Jaz nisem ravno bogve koliko trpel, ker malo pridem do boja in sem s telefonom vedno bolj pri poveljnikih. Pač pa sem bil šestkrat v nevarnosti in moja glava je bila Rusom prav poceni na prodaj. Prva bitka, ki sem jo preživel, se je vršila 15. decembra 1914; bila je kratka, pa gorka! Po bitki se je dvigala meglica iznad gorke človeške krvi, ki je rdečila zmazana galasijska tla. — Mrtvi so ležali v kupih, da ni bilo mogoče naprej, a še in še so prihajali, kakor bi iz zemlje vstajali, in topovi so grmeli, da se je zemlja tresla. Bili smo potisnjeni čez vodo, ki je bila meter globoka in deroča. Bil sem že dvakrat zadet, a samo skozi čepico in lase. Ko sem gasil čez vodo, mi je kroglica prebila plašč na trebuhu. Ko sem srečno prišel na drugo stran, sme se zahvalil za rešitev Bogu in Ma-

riji, nato se pa z nekaterimi možmi hitro skril na bregu. Začeli smo z vsilo streljati na Ruse onstran vode, Rusi pa na nas. — Rusi so skušali priti čez reko, a jim je spodletelo; komaj je kateri stopil v vodo, že ga je ubila naša svinčenka, zvrnil se je in voda ga je nesla s sabo. Deroča voda je odnesla tudi vse ranjence; na stotine Rusov je našlo hladan grob v njenih valovih. Mnogi so klicali na pomoč, ko so se potapljali, a v vojni ni pomoči ne usmiljenja. V par urah sem jih precej postrelil, nato so se pa drugi tovariši pomaknili nazaj, jaz sem pa ostal na bregu z enim možem sam in brez streljiva. Slučajno mi prinese častniški sluga celo bisago patron, nakar sem še nekaj sovražnikov poslal v ruska nebesa. Potem sem odšel k svoji četi, moker in zmrtjen, da je obleka pokala na meni. Tisti dan sem videl živo smrt poleg sebe, a obupal nisem, marveč sem mislil: vsi drugi prej, jaz pa še vedno ne. — Naše čete zmagujejo na celi črti; zadnji čas so ujele 70.000 Rusov. Jaz sem sedaj zopet pri večjem poveljstvu.

Vsem skupaj srčen pozdrav!

O znanem opernem pevcu Baklanovu

so pisali listi, da je služil kot poročnik v ruski armadi in da je padel na bojišču. Te dni pa je dobil ravnatelj dvorne opere na Dunaju Gregor od Baklanova iz Bukarešte pismo, v katerem poroča, da je na potu v Italijo, kjer se za dlje časa ustavi v Milanu.

V ruskem ujetništvu.

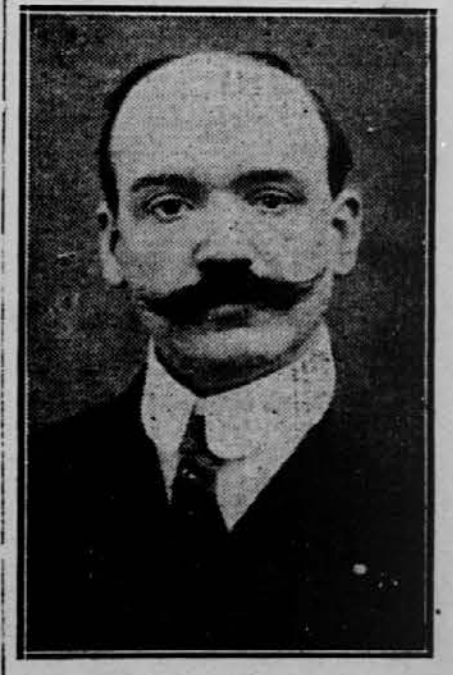
Avgust Druha iz Vipave, vojak 17. pešpolka, se nahaja v ruskem ujetništvu. Tako nam poroča naš prijatelj Josip Trošt iz Brooklyna.

V Tešinu v Šleziji

je umrl hrvatski pesnik in književnik Musa Cazin Čatić, mohamedanec iz Bosne. Sodeloval je pri "Beharju" in "Biseru" ter bil na glasu kot izredno nadarjen in plodovit pesnik.

NAZNANILO.

Centenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Sedaj se mudi v Johnstown, Pa., in okolici.

Upravištvu "Glas Naroda".

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-
dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-
berton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.
JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1,
Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, št. 2, Ely,
Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, št. 114, Ely,
Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne po-
šiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe
pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
odpiralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRU-
ŠTEV V NAZNAJENJE!

Vse proteste, inicijative, predloge in sploh vse uradne
stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠI-
LJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi
brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče
Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno
priobčeno.

Uredništvo G. N.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. J.

POROČILO UMRlih ČLANOV IN ČLANIC J. S. K. J.

Asesment št. 203.

Dne 1. junija 1915.

Umrli brat Florijan Juratović, cert. 12274, rojen 1. 1880, član
društva Sv. Alojzija št. 36 v Comenough, Pa. — Umrli dne 14. aprila
1915; vzrok smrti: "Hens" ali zaprtje črev. Zavarovan je bil za
\$1000.00 Pristopil k Jednoti dne 17. oktobra 1909.

Umrli brat Andrej Brozović, cert. 6470, rojen leta 1873, član
društva Sv. Barbare št. 39, v Roslyn, Wash. — Umrli dne 8. maja
1915; vzrok smrti: pljučnica. Zavarovan je bil za \$1000.00 Pristopil
k Jednoti 26. maja 1908.

Umrli brat John Križ, cert. 5168, rojen leta 1868, član društva
Sv. Jurja št. 61, v Reading, Penna. — Umrli dne 3. maja 1915; vzrok
smrti: jetika. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne
26. junija 1906.

Umrli brat John Študel, cert. 13570, rojen leta 1868, član dru-
štva Sv. Petra in Pavla št. 66, v Joliet, Ill. — Umrli dne 14. maja
1915; vzrok smrti: jetika. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k
Jednoti dne 21. avgusta 1910.

Umrli brat John Križ, cert. 5168, rojen leta 1868, član društva
Sv. Janeza Krstnika, št. 37, v Collinwood, Ohio. — Umrli dne 24.
aprila 1915; vzrok smrti: srčna hiba. Zavarovan je bil za \$1000.00.
Pristopil k Jednoti 9. oktobra 1909.

Umrli brat Frank Perko, cert. 2288, rojen leta 1859, član dru-
štva Sv. Janeza Krstnika št. 37, v Cleveland, Ohio. — Umrli dne
12. maja 1915; vzrok smrti: rak v ustih. Zavarovan je bil za \$800.
Pristopil k Jednoti 29. julija 1902.

Umrli članica Marija Ostanek, cert. 17978, članica društva Ma-
rija Pomagaj, rojena leta 1895. — Umrli dne 6. maja 1915; vzrok
smrti: pljučnica. Zavarovana je bila za \$500.00. Pristopila k Jedno-
ti 28. februarja 1915.

Umrli članica Ivana Zakrajšek, cert. 9352, rojena leta 1882,
članica društva Sv. Alojzija št. 36, v Comenough, Penna. Vzrok
smrti: jetika. Zavarovana je bila za \$500.00. Pristopila k Jednoti
dne 20. aprila 1906.

Meseca maja je izplačala Jednota društvom sledeče svote:

Za smrtnino članov in članic \$ 7,000.00
Za poškolbe, bolniško podporo \$ 6,962.65

GEO. L. BROZICH, gl. tajnik.

POJASNILA TAJNIKOM, TIKAJOČA SE OSEBNE VOLITVE IN
DRUGO.

Glasovanje razpisanih predlogov smo zaključili dne 25. maja
1915. — Rezultat je sledeči:
Predlog za spremembo centralizacije je potrdilo 35 društev iz
13 različnih držav.

Predlog za spremembo števila članov za volitev delegatov na
zborovanje je potrdilo 48 društev iz 17 različnih držav.
Ta dva predloga toraj morata iti na osebno glasovanje.

Predlogi, tikajoči se visokosti podpore, če se ovrže centraliza-
cija, nimajo pomena, dokler se ne dožene, kako izpade centraliza-
cija.

Za osebno glasovanje smo razposlali s tem asesmentom dovolj
volilnih listkov na vsako društvo. Vsak član mora sam voliti in
društveni uradniki so prosi, da članom raztolmačijo način in po-
men te volitve. Vsi listki morajo biti preštetni na društveni seji in
na vse mora priti tajnik društven pečat, potem morajo biti vsi

poslani na glavnega tajnika Jednote, kjer se bodejo pregledali in
potrdili od pomožnega odbora. Listki morajo biti v glavnem uradu,
če je le mogoče do 1. julija.

Vsako društvo naj skrbi, da pride kolikor mogoče več članov
na sejo, ker pri tej volitvi je veliko važnega za društvo in Jednoto.
Vsak naj voli popolnoma po svojem prepričanju in nepristransko.
Glavni urad želi, da je glasovanje odkritosrečno, da tako ve, — kaj
člani žele. Večina je odločilna in večini se bode glavni urad drage
volje uklonil.

Ako bi slučajno to naznanilo prišlo v roke katerega društva,
katero je že imelo svojo sejo, potreba bo, da se skliče posebna ali
izvanredna seja, da se na ta način reši to prasanje pred 1. julijem.

Me dostalimi listinami, katere smo ta mesec razposlali na kra-
jevne tajnike, so tudi pole za sestavo društvenega šest-mesečnega
računa.

Društveni šest-mesečni račun je velikega pomena za nadzorni-
ke Jednote in glavni urad, toraj naj vsak tajnik skuša izvršiti svo-
jo dolžnost, s tem, da odpošlje račun pravočasno v glavni urad, ozi-
roma pred 1. julijem, da na ta način glavni urad sesaviti
Jednotin račun za prvo polovico leta. Naše poslovanje je odvisno
veliko od točnega poslovanja naših krajevnih tajnikov.

Kadar se pošilja denar za junijev asesment, naj blagovolijo
vsa društva poravnati svoj zaostali dolg, v kolikor jim je mogoče.
Prišteje se naj tudi vse zaostale pristopnine za vse one člane, kateri
so pristopili v prvi polovici leta, da potem naš račun kaže le toliko
manj zaostalega dolga od strani društev.

Za to naklonjenost krajevnih tajnikov bom zelo hvaležen.
Z bratskim pozdravom Vam udani:

GEO. L. BROZICH, gl. tajnik.

"Sladko je umreti zanj."

Stanko Majcen.

Na stopnicah je stala zmetalka
Anamarija, krčila z rokami in
vpila:

— Jaz nisem nič kriva, jaz ni-
sem nič kriva ...

— Kaj se je zgodilo? — je vpra-
šal na hodniku dobrohoten bas
človeka, ki je bil pred par trenu-
ti zaprl vnanja vrata.

— Pomislite, človek božji ...
jaz pometam ... pometam ...
in na kaj mi tri metla? Pod klop-
jo je tema, kdo vidi pod klop, če
je tema? Jaz, stara žena, se celo
ne vidim, če je tema ...

Filozof Simon Rovtar je izpre-
videl, da od vseučilišne zmetalko
ne more izvedeti, kaj je vzrok
krenil. Krenil je torej v notranji
hodnik, odkoder je — v tem poz-
nem času nekaj nenavadnega —
se prihajala plinova svetiloba in
kjer se mu je zdelo, da čuje mo-
ške korake.

Duri v žensko garderobo so bi-
le nastežaj odprte, skozi okno sta
se svetili čeladi dveh mestnih po-
licajev. Eden njiju je klonil nad
nečim črnim, dolgim, ki je ležal
na klopi, drugi je stal pod pli-
novo svetilko in dehtivo razbiral
v belem listku.

Rovtar je pomolil glavo skozi
duri, lahno lizolov vonj mu je
puhnil v obraz.

Ženski, ki je ležala na klopi,
ni mogel videti v lice. Zapazil je
le dvoje drobnih belih rok, ki sta
spredaj in zadaj viseli raz klop,
nakiten s tenkimi, zamolkloso-
brnimi obroči. Srebro se je hladno
lesketalo v plinovi svetlobi in da-
valo ročni polti nekaj vonjavega,
mekkega, rožnega.

Simon bi bil vstopil, da se ni o
pravem času spomnil, da je po-
polnoma nepotreben in da tuja
presreča, brž ko se je loti polici-
ja, nikogar nič več ne briga.

A policaj, ki je stal pod sve-
tilko in z neumnimi očmi bulil v
listič, se je ozrl.

— Dovolite, ali ste študent?
Filozof je vstopil s pridržano
sapo, ošinivši drugega policajja, ki
je bil zadaj zagrabil dekletu obe
roke in jih pričel vihteti navzgor
in navzdol, navzgor in navzdol ...
s kratkim pogledom.

Policaj, ki je stal pod svetilko,
je Rovtarju pomolil list tik pred
oči.

— Tukaj stoji nekaj zapisano,
pa ne razumem.

— Oseba ga je držala zmečka-
nega v levici, ko sva došla na lice
mesta. Iz tega sledi, da ga je na-
pisala pred smrtjo in da je to
njena poslednja volja.

Policaj je govoril te besede v
tonu uradnika, a nato se je za-
puno nagnil k filozofu:

— Kaj pač pomenijo te besede?
No, saj si lahko mislim. Nekaj o
kaki moški osebi pač, to se razu-
me. Prosim Vas, tako krasen obra-
zek ...

Filozof se je umaknil in trdo-
vratno zanikal z glavo.

— Ne vem.

Še enkrat je pogledal roki, ki
sta zdaj nekoliko opehani zopet
viseli raz klop, s tenkimi, zamol-
klosobrnimi obroči nakiteni, do-
tikajoč se tal ravno tam, kjer je
stal policaj s svojimi velikimi, o-
kornimi čevlji ... in se okrenil.

Pred duri se je bila medtem
nabrala gruča ljudi, izvečine stu-
dentov, ki so bili na zmetalkino
vpije pribežali v avlo. Rovtar se

je preril skozi in stopil na ce-
sto.

Debela megla je krila tlak in
skoz njo je rosil tenek dež. Ulica
se je zdel globlja, ljudje manjši,
svetilke nižje in sklonjene, gor-
njih nadstropij ni bilo videti.

Tramvaj, ki so prihajali naspro-
ti so se zdeli, kot da plezajo iz ne-
znane globine vkrber, in vozovi,
ki so hoteli za hrbet, so se navidez
zopet pogrezali kdovekam globo-
ko pod cesto. Signali železnice so
zveneli ubito, kopita konj so pe-
ketala kakor ovita s čunji.

Iz motnjave gibanja je le tuin-
tam ostrejša črta stopila v vidik,
zdel črni rob kočije, ki je šinila
mimo rame, zdel krivulja prog
vzporodnje, ki je mokra in svetla
krenila stran. Sredi ceste je stal
stražnik in krilil z orokavičeno
roko v zraku.

Rovtar se je prerival med ljud-
mi in hitel h kanalu. Par deklé-
jih rok mu ni izginilo izpred oči.
In zaeno mu je vstajal stud pred
ljudmi, ki jim je na milost izro-
čen vsak tak človek, bodisi žga-
njak, ki je zmrazil pod stopnicia-
mi, bodisi dekle, ki ji je lizol pre-
grizel želodčno steno.

Ozrl se je in zapazil človeka,
ki mu je sledil v razdalji desetih
korakov. Na pločatih ramah je
visel havelok, glava je ticala na
vratu, ki ni rasel med ramama,
temveč iz prsi.

Rovtar je ob kanalu krenil na
levo in se izgubil med drevesi.

Kanal, bi človek mislil, je voda.
V istini pa je bil ogromen zidan
jarek, na katerega dnu se je edil
ozek curek gnojnice. Lok sve-
tilk, ki je spajal bregova, se je
zrealil v njem in zelenega, rume-
nega, visnjavega svetlikanja ni
konec tam spodaj. Skoz meglo se
je videlo vse kakor skoz pajče-
lan, ki je delal kanal še globlji,
curek se ožji, lok svetilk še str-
mejši.

Rovtar se je domislil na listič,
ki ga je pod svetilko držal v roki,
na lepe, z mirno roko pisane be-
sede na njem in na človeka, ki
bi mu veljale.

Ko je sedel na moko klop kraj
šetališča, se mu je bil človek v
haveloku, ki mu je sledil vs pot,
približal tako daleč, da je stal ob
onem koncu klopi in mu gledal
naravnost v obraz.

— Dovolite, da sedem, — je
rekel z nekoliko boječim glasom
in se spustil poleg Rovtarja na
klop.

— Vi prihajate z vseučilišča?
Rovtar je zopet skimal in si zavil
ovratnik. Za hrbotom v kanalu je
drdral vlak in oblak dima je za-
vil drevesa in glave ljudi v nepro-
dirno sivino.

— In ste videli nezgodo?
Rovtar je zopet skimal in se na-
tihnem srmoval, da še ni pozabil
onih rok.

Tujec je vzdihnil kakor člo-
vek, ki ga tere nekaj zelo hude-
ga, čemur pa ni niti najmanj kriv,
in se je presedel bliže.

— To so žalostne stvari, veste.
Človeku je najbolje, če jih pozabi.
Če se ne motim, ste Vi bili ti-
sti, ki je držal pod svetilko listek
v roki?

Rovtarju se je zdelo potrebno,
da se opraviči.

— Policaj me je prosil pojasni-
la. Latinščine namreč ne ume po-
licija.

Tujec se je ozrl in Rovtar se
je ustrašil njegovega obraza.

Dvoje okroglih svincenih oči je
bodlo izpod obrvi kakor dvoje
patronskih krogel, polt je bila
izredna bleda in gladka.

Rovtar je umaknil pogled in ga
potopil v meglo. Okna nasprotna-
ga poslopja so žarela okrvavlje-
na od petrolejske svetlobe in spo-
daj na tlaku so se motno risali
pravilni trapezi.

Tujec se je tesneje zvil v plašč,
kot bi se bal, da mu uide nepre-
mišljena beseda, in je zastrmel
predse.

— Pred šestimi meseci sva se
spoznala pri gospodinji, pri ka-
teri sva najela svoj kabi-
net. Moj je bil lepši od njenega,
ni mi trebalo hoditi skoz kuhinjo.

Ko je pritisnil mraz in sem dal
zakuriti, sem jo našel v kuhinji
pri gospodinji, kjer si je grela
prste nad špiritovim plamenom.

Povabil sem jo v izbo. Sloko, ka-
kršna je bila, jo je vedno zeblo.
Ohleko je imela takšno, kakršno
imajo vse: prirojeno za poletje
in muf in kožuh za zimo. Da je
le ni zeblo v vrat in roke, drugo
telo je bilo "neobčutno". Kajpak
samo navidez. Ali ste že videli
žensko, ki ima muf in kožuh in v
poletni obleki stoji na koncu u-
lice in se trese mraza. Vidite in tu
se je pri njej začelo nezavedno
zatajevanje, da hrane in drugih
potrebščin niti ne omenim. Čaj ji
je bil glavna jed, in če si je kruh
pomazala z maslom ali s strdjo,
je to bilo že kosilo. Videl sem, ka-
ko se je sušila od dneva v dan
in kako je čudovito ozka ji je
prihajala brada. Želodca sploh ni
več imela, ko se je začela tista
moda s tenkim pasom.

Seve tudi jaz, ki sem imel lep-
ši kabinet in ki sem si kuril pozi-
mi, nisem imel vedno denarja.

Jaz, vidite, sem zopet razpisen. Če
v tednu enkrat ne morem vreči
srebra po mizi, nisem notranje
zadosten. Troškov imam čez gla-
vo. Kajkrat moram izprazniti
mošnjo, da si ohranim ugled, ime
ki zveni takorekoč kakor de-
nar ...

Posodila mi je torej prvič, po-
sodila drugič in tretjič ... men-
da mnogokrat. Ker ni nikdar ter-
jala, ji nisem vračal. Saj se je
grela v moji izbi in tudi lepših be-
sed je bilo mnogo med nama ...

Delala je neki izpit zadnji čas, ali
kaj, nisem se brigal. In ko je ne-
kega večera z objokanimi očmi
sedela na moji zofi in mi poveda-
la, da je padla, sem vedel, da j
moram vrniti ... A takrat nisen
imel čez dva dni tudi ne. Gospo-
dinje ne posojajo rade in tako je
najprej prodala nekaj svojih o-
blek. Kaj je dobila zanje, ne vem.

Gospodinji ni plačala, ker sem
slišal kreg in pretenje ... Od ti-
stege časa sploh ni več jokala. Po-
gostejše je prihajala v mojo izbo
in poznalo se ji je, da ji nisem od-
več. Tudi jedla ni nič več od ti-
stege časa, zakaj njen obraz je
prihajal čudno bel in njene roke
so bile lepše od dne do dne.

Takrat se mi je zgodila nesre-
ča. V fabriki se mi je zlomil dra-
gocen sveder in polovico odškod-
nine bi bil moral plačati jaz. —

Kaj je prodala, da mi je prinesla
celih dvajset kron, ne vem. Natan-
ko se spominjam: v kuverto mi
jih je zalepila in po gospodinji
poslala.

Samo na hodniku sem jo še sre-
čal enkrat, gledala je skoz okno,
pripravljena na odhod. Kadar
grem zjutraj na delo, ne pozdrav-
ljam. Tako sem tudi takrat šel
brez besede mimo nje in potem
je nisem več videl.

Zvečer tistega dne, to je danes,
sem jo čakal pred vseučiliščem,
da jo peljem v gostilno, a ni pri-
šla.

Povem Vam, da jo poznam po
sren in po duši, da pa ne vem, za-
kaj je to storila. Jaz te ženske ne
razumem. Opravljam svoje delo
in se ne brigam za njene skriv-
nosti. A mislim, če bi bil o pravem
času posegel vmes, bi bilo druga-
če in teh posledic ne bi bilo. S
kakimi malenkostmi vam je bila
zadovoljna ta ženska ...

Rovtarju se je od dežja klobuč-
ni kraec pobesil čisto na oči in
tik pred nosom je kapljalo z nje-
ga. Stiskal je pesti v žepih in od-
bijal vsako tujčevih besed kakor
žoge.

Na drugi strani drevoreda, se
je zdelo, da leži na klopi nekaj
črnega, dolgega in dvoje rok, na-
kitenih s tenkimi srebrnimi obro-
či, visi s klopi do tal, kjer so ho-
dili mimo čevlji ljudi, kjer je v
pljuskala brozga in kjer je v ve-
likih četverkotih temnelo pocest-
no blato.

— Sladko je umreti zanj.

ZA VSEBINO OGLASOV NI
ODGOVORNO NE UPRAVNI
ŠTVO NE UREDNIŠTVO.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—60	Jeruzalemski romar	—45
Evangeljska zakladnica	—50	Kristusovo življenje in smrt	—30
Gospod usliši moje molitev	—50	Krištof Kolumb	—20
z posebno velikimi črkami	\$1.00	Križana umiljenost	—40
Ključ nebeskih vrat	—50	Kaj se je Makaru sanjalo?	—50
Jezus in Marija	—40	Lažnjivi Kljuee	—20
Marija Varhinja	—60	Leban, 100 beril	—20
Marija Kraljica	—60	Maksimilijan I.	—20
Marija Kraljica, elegantno	—60	Marija, heči polkova	—20
vezana	\$1.20	Mati, socijalni roman.	\$1.00
Pot k Bogu, v šagrin vezano	\$1.20	Malomestne tradicije	—25
Rajski Glasovi	—50	Mirko Poštenjakovič	—20
Rajski Glasovi, elegantno	—50	Na divjem zapadu, vez.	—60
vezano	—30	Na indijskih otokih	—30
Rajski Glasovi, v slonovo	\$1.20	Najdenček	—20
kost vezano	\$1.20	Na jutrovem	—35
Sv. Ura, elegantno vezano	\$1.20	Na krivih potih	—30
Sv. Ura, v slonovo kost ve-	\$1.20	Na različnih potih	—20
zano	—60	Narodne pripovedi, 1. 2.	—20
Skrbi za dušo	—60	in 3. zvezek po	—20
Skrbi za dušo, elegantno ve-	\$1.20	Naseljeni	—20
zano	—60	Na valovih južnega morja	—15
Nebesa naš dom, elegantno	\$1.20	Negodan a Palavanu	—20
vezano	—40	Nikolaj Zrinski	—20
Vrtec nebeski	—40	O jetiki	—15

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski, vezan	—25	Odkritje Amerike, vez.	—80
Abecednik nemško-angliški tolmač, vezan	—50	Pasjeglavi	\$1.00
Angliško-slovenski in slovensko-angliški slovar	—40	Prihajač	—30
šerilo prvo, vezano	—30	Pregovori, prilike, reki	—25
šerilo drugo, vezano	—40	Pri Vrbevem Grogi	—20
šerilo tretje, vezano	—40	Prst božji	—20
Cerkvena zgodovina	—70	Randevouz	—20
Dobra kuharica, vezano	\$3.00	Revolucija na Portugalskem	—20
Domáci zdravnik, vezan	—75	Senila	—15
Domáci živinozdravnik	—50	Simon Gregorčiča poezije	—1.85
Evangelij	—50	Stanley v Afriki	—20
Fizika 1. in 2. del	—45	Sherlock Holmes	—75
litri računar, vezano	—40	3., 4., 5. in 6. vzevek po	—80
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del po	—50	Sveta noč	—20
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vezano	\$1.20	Srečolovec	—20
Občna zgodovina	\$4.00	Strah na Sokolskem gradu, 100 vzezkov	\$5.00
Česarica, nagrobnice	\$1.00	Streele	—20
Poljedelstvo	—50	Sanjska knjiga, velika	—30
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	\$1.00	Stiri povesti	—20
Postrežba bolnikom	—20	Tegetthof	—20
Prva nemška vadnica	—35	Turki pred Dunajem	—30
Sadajereja v pogovorih	—25	Trije rodovi	—50
Schimpffov nemško-slovenski slovar	\$1.20	Vojna na Balkanu, 13 zvez.	\$1.85
Schimpffov slovensko-nemški slovar	\$1.20	Zlate jagode, vez.	—30
		Zivljenjepis Simon Gregorčiča	—50
		Zivljenja trnjeva pot	—30
		Znamenja štirih	—30
		Za kruhom	—20
		Zivljenje na avstr. dvoru ali smrt cesarjeviča Rudolfa	—75

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Trost, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoljno poslati Mr. John Jager. Vsaka vplačana svota bode potrjena po blagajniku in razglašena po slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoč se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vse iztise Pravil Slovenske Lige smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edwardu Kalishu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki nimajo Pravil, naj se obrnejo naravnost nanj. — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik.

Uredništvo G. N.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Odlukovani slovenski častniki.

Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 17. pešpolka Alojzij Korže. Sigurno laudis na belodrečnem traku so dobili: rezervni nadporočnik 17. pešpolka Josip Zigmund, rez. poročnik 7. pešpolka dr. phil. Fr. Kotnik, poročnik 59. pešpolka Iv. Koprivec, stotnik 47. pešpolka Ivan Marko, rez. poročnik 8. havbičnega polka Jernej Žitek in nadporočnik 4. domobranskega polka Karel Božič. — Zlato hrabrostno svetinjo je dobil praporščak 100. pešpolka Rudolf Rudeš. — Hrabrostno svetinjo 2. razreda je dobil rezervni poročnik 37. topničarskega polka Anton Setine.

Kmetijska domobranba. Pod tem naslovom piše neki poslanec sledeče: Svetovna vojna je pokazala, da ne zmaga tisti, ki ima največ vojaštva, ampak tisti, ki ima vojaštvo najbolje za vojno pripravljeno in izvežbano, a tudi tisti, ki je gospodarsko najmočnejši. Kaj pomeni to: "gospodarsko najmočnejši"? Kdor ima največ denarja? Ne, to je samo del gospodarske moči. Kaj nam pomaga milijarde raznih vrst denarja, ako ne moremo za nje nakupiti vsega, kar potrebuje vojaštvo in ljudstvo, ki ni v vojni, ako jih ne moremo oskrbeti z živili in z vsem, kar potrebujejo. Mnogo tega je potrebno, da bi vsi ti preživeli to zlo do burne vojne zdravili, brez glada in pomanjkanja. Gospodarsko močen je tedaj oni narod ali država, katere ima dovolj lastnih izdelkov in sredstev, drugače povedano, gospodarsko najmočnejši je oni narod, katerega ni mogoče izgladovati. Iz navedenega je jasno, da ne zadostuje za dobro in zmagovito končanje kakršnegakoli boja samo močna armada, vojaška domobranba, ampak mora biti založeno pripravljena gospodarska domobranba, na katero se mora opirati vojaška domobranba varno in sigurno, da more vzdržati tudi večji napor neprijateljskih sosedov. Svota teh pridelanih stanov v državi je taka gospodarska domobranba, a tako vseh teh stanov sloni na močnem, premožnem, izobraženem, nepokvarjenem in vernem kmetiskem ljudstvu, katere zamore pridelati iz grude tudi v najhujših časih toliko kruha, priskrbeti v gospodarstvu toliko živil in drugih življenjskih potrebščin, da sovražnik ne užuga države, pa če bi jo tudi ločil od celega sveta. To je velikanski pomen kmetijstva v miru in v vojni času, to je jako lepa naloga naše kmetijske domobranbe, ne vojaške, ampak gospodarske, katere s plugom in cepcem izvršuje ravnotako zaslužno delo v obrambo domovine, kakor je vrši na bojišču armada, vojaška domobranba z mečem, topovi in s puško v roki. Dosedanja izkušnost je gotovo vsakega uverila, da nima naša dr-

žava v iskanem, ampak vsiljenem boju največje upanje na srečen konec nepreglednih bojev, in sicer zato, ker ima poleg hrabre in požrtvovalne armade nič manj krepko in požrtvovalno kmetijsko domobranbo, katere nam z božjo pomočjo neprestano in neumorno s poljskim delom preskrbuje toliko kruha, toliko življenjskih potrebščin, da bi ne doživeli vsi, vojaštvo in običnost, grozne bede. A da naša kmetijska domobranba nalogo roditelja cele države pravilno razumeva, da svojo nalogo vestno vrši z uporabljanjem vseh sil in z žrtvovanjem samega sebe, o tem se more vsakdo prepričati, kdor hodi po njah in logih mile naše domovine. Vidi po vseh krajih in brdih po polju prepridnih kmetovalcev, ki kakor bučnice neumorno v požrtvovalni ljubezni od zore do mraka pripravljajo zemljo in pokladajo v njo krušno seme bogate prihodnje žetve sadu božjega. Poleg tega so oddali močnejše konje in vozove vojaštvu in zdravejši gospodarji in posli, očete in sinovi in vnuki so odšli v boj. Oni, ki so zaostali, so slabega zdravja in za kmetijsko delo nezadostne sile, ti delajo sedaj prepridno, da do omedlovanja vsled prenapora, samo da ne bi ostalo pedi zemlje neobdelane. Kjer je poprej vodil iskrene konje in s plugom obračal brazde močan gospodar, tam sedaj vlečejo plug slabe kravice, junček s pol hromim konjčkom, plug pa ravno roke starčka, upognjenega od težkega dela, ali pa orje stara žena, bivša kmetica. Brazde se obračajo in pod nje polagajo nedorasli otroci krompir, a predno usahne in se strdi gruda, že hite otroci in starke, da jo razkopljejo z motikami, ker manjka preprege za brano, dobro vedo, da bi krompir v trdi zemlji komaj obrodil. Po polju vidimo starce in starke, slabe žene in otroke, ki se silijo z delom, vidimo jih, kako z obendovanjem vredno potpežljivostjo in mirno, verno udanostjo v voljo božjo skušajo zagurati prehrano sebi in ostalim, in prvi vrsti premilim na bojišču, ki služijo z orožjem cesarju in domovini. Da, sol za se vrtno iz sočutnega očesa, ko vidimo to pretegotenje slabih žen in otrok, že k grobu nagnjenih starcev in stark, kako da se rado voljno trudijo, s požrtvovalnostjo, da bi s kravicami, ki utrjeno pogosto obstajajo, izorali trdo grudo in kako da sejejo, sadijo in nam pripravljajo božji dar, vsakdanji kruh. Te izmučene starke, te pod težkim delom klečejoče žene, ti nedorasli otroci in ti vsled starosti zgrbančeni starci, bolani fantje in za vojaško službo nesposobni moške; te kravice, ta teleta in nedorasli junčki, ti zgarani konjčki, ki so tupatam ostali na deželi: to je naša kmetijska domobranba, katere vrši in v resnici tudi izvršuje delo neprecenljive vrednosti, kakršno ima za celo dr-

žavo in ostale stanove pravočasno obdelovanje in posejanje polja, oskrbljenje kruha za vse v zadostni meri. Kako plačilo hvaležnosti, kako pohvalno priznanje zasluži in dobi ta kmetijska bramba, katere delo ima isti pomen, kakor ga zasluži drugi del občinstva, ki z orožjem v roki brani in varuje meje domovini pred sovražniki. Kako spoštovanje zasluži naša kmetijska domobranba za to, da nas varuje pred še hujšim sovražnikom kot so polki in armade sovražnika! Varuje nas pred gladom in bedo. Kako plačilo damo tem tihim oračem in posejalcem leđin in njiv za te neizmerne žrtve, ne sicer krvave, a zato mnogo krat nič lažje kakor so krvave žrtve na bojišču. Res zaslužujejo, da bi poljubljali te žuljave roke, da bi se s poštovanjem odkrivali pred osivelim kmetom, ker brez njih — kaj bi bilo iz nas? Gospod Bog naj blagoslovi to plemenito kmetijsko domobranbo, katere orje naše njive in naše ledine!

KOROŠKO.

Smrtna kosa. V Škofjicah ob jezeru je umrl dne 7. maja v pokopu šolski vodja Gregor Bürger, star šele 32 let. Bil je dober učitelj. — Mrtvega so našli v Friedlovici ulici v Celovcu delavca Andreja Klošternika, pristojnega v Dobrovlas. Zadel ga je srčna kap. — Dne 8. maja je umrl v rezervni bolnišnici v Celovcu črnovojnik Fran Koželj iz Radovljice na Kranjskem. Star šele 25 let, je podlegel sušici. Dne 11. maja je bil pokopan v Trnjavici pri Celovcu Ivan Ravnik od polj. lov. bat. št. 7 iz Bohinjske Bistrice. Umrl je na trebušnem legarju, star šele 21 let. Na pogreb so dosli njegovi domači in sorodniki, med njimi tudi Fran in Miklavž Ravnik, zaslužna člana celovškega delavskega društva, ki sta se že oba nahajala na severnem bojišču. Dne 11. maja je umrl v bolnišnici Rdečega križa v Celovcu črnovojniški infanterist 27. domobr. polka Fran Hribnik iz Polhovega grada na Kranjskem. Lepo številni grobov slovenskih fantov se že vrsti na vojaškem oddelku pokopališča v Trnjavici. Eden ima geniljni napis: Slovenec, ki pride sem, spomni se v molitvi svojega brata, ki počiva tu na tuji zemlji! Odredba. Deželna vlada je izdala odredbo, s katero se razveljavlja odredba e. kr. deželnega predsednika na Koroškem z dne 30. marca 1915 glede omejitev izvoza živine iz Koroške.

Samo pet dni meso. Izšla je ministrska odredba, s katero se določa: goveje, telečje, svinjsko in kuretsko meso se sme prodajati samo 5 dni v tednu. Toda ona dneva, ob katerih se omejeno meso ne sme prodajati, se sme še Eljub temu prodajati takozvana drobovina: želodec, jetra, pljuča, ledvice, možgani itd. Razen tega se smejo omejena dneva prodajati ribe, vse vrste perutnine razen kuretnice, ovčje meso in vsakrta divjačina. Čudno, da ta odredba v Celovcu do 15. maja še ni bila razglašena.

25letno mašništvo so obhajali dne 10. maja sledeči duhovniki krske škofije: Jožef Elheiter, župnik v Radentheimu; Jos. Fugger, župnik v St. Janzu v Rožu; Matija Kandolf, v pokopani župnik in misar v "Maria-Josefinum" v Smartnu pri Celovcu; msgr. dr. Robert Klimš, dekan v Volsperku; Primož Matenscitz, župnik v Ingelstalu; msgr. Valentin Podgore, tajnik Družbe sv. Mohorja; Matej Ražun, župnik v St. Jakobu v Rožu; Franc Schreiber, veroučitelj na Češkem; Filip Streiner, kn.-šk. upravitelj in nadzornik v župnik v Hohenfeldnu; Jan. Strieder, župnik v Zagorici; Jožef Tiefenbacher, župnik v Rojah v Labudski dolini; Franc Vacha, župnik, župnik v Malteimu.

Birna. Z Ojstrice poročajo: 5. maja zvečer je prišel na Ojstrske planine knezoškof dr. Adam. Pri tej hudi turi so ga spremljali: češki župnik, dravograški upravitelj in knezoškofski tajnik s služabnikom, katerim so se drugo jutro še pridružili župniki: iz Libelice, Labuda in zelenega Stajerja Pernice. Pri bogato ovenčanih mlajših s pomenljivim napotkom: Benediktus, ki venis in nomine Domini, ga je sprejela množica ljudstva z domačim župnikom in šolska mladina s šolskim vodjem. 9. letna deklica je pozdravila knezoškofa v vezani besedi tako-le: Minulo je dvajset in eno let, da mi loš škofovska ni bila pri nas; danes pa polni veselja in sreče spet, — oh, kako je za Ojstrice blaženi

čas: — pozdravljamo v fari svoji starčki, matere, otroci in vsi — a naši očetje v hudem tam boji — Vas, ki delite nam sv. Duha milosti! Na ta lepi pozdrav je knezoškof pobožal prav ljubko na Jezusov način deklico in ji rekel: Hvala ti, lepa deklica! Drugi dan se je vršila lepa slovesnost sv. birne ob žaželjenem vremenu in ogromni množici ljudstva. — Iz St. Jurja na Vinogradih poročajo: Dne 9. maja je bila pri nas po 20 letih zopet sv. birna. Pri križu pod cerkvi poleg žnidarjeve gostilne je domači župnik pozdravil knezoškofa v imenu svojem in faranov, šolarica Hilda Verčnik pa v imenu birmancev prav krepko in čvrsto. Birmanih je bilo skupaj 221 otrok, 87 dečkov in 134 deklic. Šentjurčani so za to slovesnost prenovili svojo farno cerkev, kar se je zares prav dobro posrečilo slikarju Jakobu Vidru v Velikovu.

O "obrekovanju duhovnikov" piše "Kärntner Tagblatt" povodom znanih dogodkov v škofiji St. Polten: "Vojni časi so vedno razburjeni časi in prikazujejo se pojav, ki so utemeljeni v karakteristiki tega časa. "Priložnost napravila tatove", pravi pregovor, in bilo je in je dovolj ljudi, ki porabljajo ugodno priložnost, da bi uresničili sedaj svoje temne narte. Značilno je, da se je v vojnem času na mnogih krajih in v več deželah obenem začela skupna obrekovalna gonja proti duhovnikom. Skupni enaki pojavi imajo mnogokrat iste vzroke. Je neka mednarodna zveza, katere namen je boj zoper krščanstvo in imenovati jo pač ni treba, vse jo pozna, tega mednarodnega sovražnika vsakega npravnega reda, že dolgo, dolgo časa. Dogodki na Koroškem so nam znani. Cele zaboje zlatnikov, se je govorilo, da je poslal tuncenberški samostan v Srbijo. V živem spominu je se, da je bilo več kakor deset duhovnikov aretiranih, ki so bili izpuščeni. Po vojni bo tudi najbolj zaslepljeni spoznal, zakaj da se je začela ta obrekovalna gonja, ki jo vodijo kartelirani sovražniki krščanstva. Zdi se sicer, da ne gre samo za hujškarstvo v Avstriji, ampak tudi v Nemčiji, Rusiji, Franciji, Srbiji, Ameriki, sploh po celem svetu." (Pod karteliranimi sovražniki krščanstva meni omenjeni list brezdvomno žide.)

HRVATSKO.

V japonskem ujetništvu se nahaja sin trgovskega nastavljenca Bizjaka v Zagrebu, Julij Bizjak; ujet je bil po padu Tsingtau-a s posadko avstrijske križarke "Cesarica Elizabeta". Interniran je v Himeji, odkoder je pisal pismo, datirano 4. marca, dospelo pa je v Zagreb 4. maja. V tem pismu piše Bizjak med drugim: V splošnem se nam ne godi slabo. Nas je tu 300 Avstrijev in Nemcev. Nastanjeni smo v nekem japonskem templju. Na dvorišču tega poslopja se lahko gibljemo. Žoganje je nam dovoljeno, imamo pa tudi na razpolago telovadno orodje. Po dnevi ždimo vsled tropične vročine v senčnatem vrtu. Kakor je tu di tu življenje zanimivo, vendar hrepenimo vsi po miru, da bi se lahko zopet vrnili v drago domovino. Edino čtivo, ki ga imamo, je neki časopis iz Tientsina, ki ga nalašč tiskajo za vojne ujetnike na Japonskem. Vreme je skoro neprestano zelo lepo. Pred dobrim mesecem so nas vse cepili proti legarju. Od zadnjega pisma iz domovine sem dobil samo kuverto, pismo samo se je baje izgubilo na cenzuri. Stanko Šebetič, ki je tudi znan v Zagrebu, se nahaja v ujetniškem taborišču v Kumamoto. Nekateri izmed mojih tovarišev si preganjajo dolg čas s tem, da si skušajo zgraditi zrakoplov. Za zabavo smo sestavili malo godbeno družbo. Godala so zelo originalna: citre, monoline in star gramofon. Pri tej godbi nam potekajo večeri prav hitro. Povelništvo ujetniškega tabora nas je obvestilo, da morajo biti pisma, ki jih pošiljamo v domovino ali dobivamo od tam, pisana v nemškem jeziku. Ne pišite mi torej hrvatskih pisem, ker bi teh ne dobili. Japonci pač nimajo cenzorjev, ki bi razumeli hrvatski jezik.

Radi važne zideve želim seznaniti za naslov ANDREJA MIHALIČ, ki je bil pred 6 meseci v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi. — John Mihalič, 2927 Wyoming St., St. Louis, Mo. (11-14-6)

Rad bi izvedel za naslov svojega bratrance JOHN ŠTIMEC. Doma je iz Osilnice. V Združenih državah biva kakih dve leti, in sicer nekje v državi New York. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Tony Kalčić (doma od Papežev), Box 11, Winterburn, W. Va. (11-14-6)

Isčem svojo ženo, katere je že pred 6 leti pobegnila z MATI-JEM KRIZMANOM. On je doma iz šentjurske fare ob Tabornu. Nje rodbinsko ime je TERZIJA CENISEK. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, dobi \$5 nagrade, ali naj se sama oglasi. Jaz jo ne bom nadlegoval, temveč zvedel bi rad, če je dobila ločitev; če ne, bom pa jaz potrebno preskrbel, ker nameravam se enkrat stopiti v zakonski jarem. — Joe Mering, Box 96, Somerset, Colo. (11-14-6)

Kje se nahaja moj znanec AN-TON BRUS? Doma je iz Hoderšice in sedaj se baje nahaja nekje v Montani. Če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Herman G. Buz, Box 42, Coal Creek, Colo. (11-17-6)

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bode obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in iz dajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravištvo "Glas Naroda".

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj brat JOHN ŽETKO, doma iz Senože pri Postojni. V Ameriki biva že 13 let. Pred nekaj meseci se je nahajal v Clevelandu, Ohio. Kdor rojakov ve za njegov naslov, prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sam javi, ker mu imam poročiti zelo važne stvari iz domovine. — John Žetko, 719 Warman Ave., Indianapolis, Ind. (10-12-6)

HARMONIKAL

Kadar ste bolni in potrebujete pomoči, takrat se zaupno obrnite do nas, da vam pomagamo z dobrimi evropskimi ptid. zdravili. Ako vam niso druga zdravila pomagala, zato ne obupajte, evropska zdravila rojaki hvalijo kot izvrstna za vse bolezni. Na sto in sto zahvalnih pisem smo prejeli, ko se ljudje je ozdravili od dolgoletnih bolezni. Zdravnik specializir za spolne in kronične bolezni uradje od 4-6 pop. v M. Manufac-ture Bldg 31. Zdravniški svet vsakemu zastoj.

JOHN WENZEL

1017 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

Varujte svoje zdravje.

Kadar ste bolni in potrebujete pomoči, takrat se zaupno obrnite do nas, da vam pomagamo z dobrimi evropskimi ptid. zdravili. Ako vam niso druga zdravila pomagala, zato ne obupajte, evropska zdravila rojaki hvalijo kot izvrstna za vse bolezni. Na sto in sto zahvalnih pisem smo prejeli, ko se ljudje je ozdravili od dolgoletnih bolezni. Zdravnik specializir za spolne in kronične bolezni uradje od 4-6 pop. v M. Manufac-ture Bldg 31. Zdravniški svet vsakemu zastoj.

DOM. LEKARNA.

P. O. Box 819, Milwaukee, Wis.

Farme

v slovensko-hrvaški koloniji.

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte prej, dokler se ne prepričate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šest let ter je v njej kupilo farme že 160 slovenskih in hrvaških družin. Slovinci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razne gospodarske družbe, kojih namen je, da pospešujejo blagostanje in napredek slovenskih in hrvaških farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu človeku priti tukaj z gospodarstvom in to s majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje štate o teh kolonijah. Pošljemo ga vsakemu zastoj, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne. Naslovite: The James W. Good Company Dep. 54 Ashland, Wis. (11-14-6)

Napravite svojo prodajalno uspešno

Gotovo vedno skušate povečati svojo prodajo — zagotoviti si odjemalce, stalne ali nestalne. In sedaj, — ali si morete misliti kaj, kar bi napravilo vašo prodajalno vabljivejšo kot če je razsvetljena z elektriko?

Sedaj je najboljši čas, da se vam izpolni želje. Mesto da bi se poleti promet zmanjšal kot običajno, vam bo električna luč pomagala, da boste prodali več blaga kot ste ga dosedaj.

Radi zadnjega zmanjšanja cene električnega toka bi morali na vsak način obiskati še ta teden najbližjo naših podružnic, kjer izveste vse posameznosti, kako opremiti vašo prodajalno z elektriko.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices, Irving Place and 15th Street Telephone, New York 5600

Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public
424 Broadway Spring 9890 *121 W. 42d St Bryant 5262
126 Delancey St Orchard 1960 *151 E. 84th St Lenox 7790
10 Irving Pl Stuyvesant 5600 *27 E. 125th St Harlem 4020
*362 E. 149th St Melrose 3340
*Open Until Midnight
Night and Emergency Call: Madison Square 6001

TEL. CENTRAL 3596 W.

JOSEPH MARINČIČ

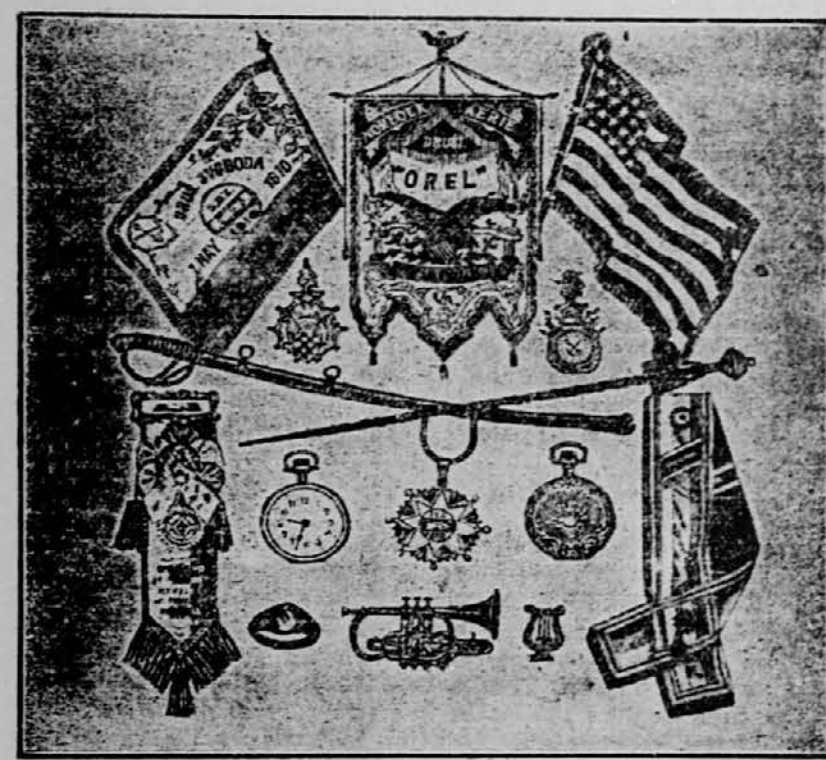
SLOVENSKA TRGOVINA

S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI,

SREBRNINO IN ZLATNINO.

5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Kadar potrebujete dobro uro in drugo zlatnino, budilke, stenske ure, ura kukavice, Columbia gramofonske plošče različnih jezikov, slovenske plošče iz stare domovine, istotako gramofone ter vse v to stroko spadajoče predmete, se obrnite na svojega rojaka, in videli boste, da boste boljše postreženi, kakor pri kakem tujcu. Moje geslo je dobra postrežba. Prodajam tudi na mesečna ali tedenska odplačila. Točno popraviljanje ur, zlatnine in gramofonov. Vsako delo in popraviljanje je jamčeno.

Kadar je kako dravstvo namenjeno kupiti bandero, sastave, regalje, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, prstan itd., ne kupite prej nikjer, da tndi mene sacene vprašate. Upravištvo Vas stane le 3c. pa si bodeite prihranili dolarje. Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užikom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friedrik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva. Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjege časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehotno pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v ozkem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se preustavil knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjiznica, da bo je tudi v tolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom podil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli žnjo kríževsvet in učili vse narode....

Financi minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

